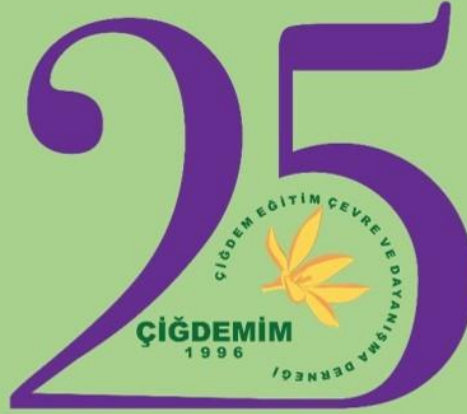

ÇİĞDEMİM SESİ

Aylık Çevrimiçi Dergi

Sayı: 69

Aralık-2021

www.cigdemim.org.tr

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ AYLIK ÜCRETSİZ ÇEVİRİMİÇİ DERGİ

Sahibi : Çiğdemim Derneği Yönetim Kurulu adına Fatih Fethi Aksoy

Yayın Kurulu: Dilek Yüceel, Elvan Akbay, Fatih Fethi Aksoy, M.Sinan Kayalığıl, Zuhal Yüksel

Tüm yayın hakları saklıdır. Yayımlanan yazı, görsel ve bilgiler kaynak gösterilmeden alıntılanamaz. İmzalı yazılarda görüşler yazarlarına aittir.

“Evrensel insan değerlerine ve barışçılığa aykırı olmamak, hakarete yönelmemek koşuluyla kişisel görüş açıklama özgürlüğünü kullanmaktan yanayız. Bu hususları hukuk uzmanı komşularımıza danışıp onay aldıktan sonra, sorumluluğu yazarına ait olmak üzere yayımlıyoruz”

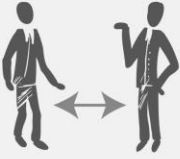
CORONA VİRÜSÜNDEN NASIL KORUNABİLİRSİNİZ?

Ellerinizi sık sık su ve sabun ile en az 20 saniye boyunca oarak yıkayın.

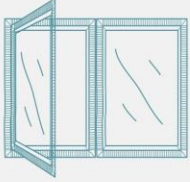
Öksürme veya hapşırma sırasında ağız ve burunu **tek kullanımlık mendille kapatın**, mendil yoksa dirseğin iç kısmını kullanın

Soğuk algınlığı belirtileri gösteren kişilerle arınıza en az **3-4 adım mesafe koyun**

Yurt dışı seyahatlerinizi iptal edin ya da erteleyin

Bulunduğunuz ortamları sık sık havalandırın

Kapı kolları, armatürler, lavabolar gibi sık kullandığınız yüzeyleri su ve deterjanla her gün temizleyin

Kıyafetlerinizi **60-90°C'de** normal deterjanla yıkayın

Tokalaşma, sarılma gibi yakın temaslardan kaçının

Ateş, öksürük, nefes darlığı gibi şikayetleriniz varsa, **maske takarak bir sağlık kuruluşuna başvurun**

Soğuk algınlığı belirtileriniz varsa **yaşlılar ve kronik hastalarla temas etmeyin**, maske takmadan dışarı çıkmayın

Ellerinizi gözlerinize, ağızınıza ve burnunuza dokunmayın

Hiçbir kişisel eşyanızı (havlu gibi gündelik eşyaları) **ortak kullanmayın**

Yurt dışından dönüşte **ilk 14 günü evinizde geçirin**

Bol sıvı tüketin, dengeli beslenin, uyku düzeninize dikkat edin

Merhaba,

Yılın son ayına girdik. Yine dolu dolu etkinliklerimiz var. Çoğunu bu dergide bulacaksınız. Daha fazlası için, dergiye yetişmeyen etkinlikler için, internet sayfamızı ve sosyal medya hesaplarımızı takip etmenizi öneriyoruz. Kağıt fiyatları dolayısıyla afişlerin basım maliyetleri arttığı için duyuruları basılı olarak mümkün oldukça azaltmaya çalışıyoruz. Sadece dernek önündeki pano-muhtarlık-kütüphane ve otobüs duraklarına afiş asabileceğiz. Sosyal medya kullanmayan komşularımız buradan takip edebilirler. İnternet sayfamıza www.cigdemim.org.tr ve tüm sosyal medya hesaplarımıza /cigdemimdernegi olarak erişebilirsiniz. Ayrıca WhatsApp'dan güncel duyuruları almak istiyorsanız 05078685770 'e mesaj atabilirsiniz.

5 Aralık **“Dünya Gönüllüler Günü”**. 1985 yılından bu yana tüm dünyada kutlanıyor. Gönüllülük kavramı ve gönüllü olmak, içinde bulunduğumuz toplumu tanımak ve toplumsal yaşantıya bir değer yaratabilmek için önemlidir.

Gönüllülük aslında sadece sosyal sorumlulukla ilgili bir kavram değildir. İnsan olmamızın gereklerini yerine getirdiğimiz, karşılık beklemeden bir şeyler verebildiğimiz, belli görüşleri paylaşarak örgütlenebildiğimiz ve amaçlarımız uğruna girişimde bulunabildiğimiz göstergesidir. Gönüllülüğün temelinde sevgi ve karşılıksız verme duygusu yatar. Gönüllülük size ondan bir şeyler katmasını beklemekten çok, sizin ona kattıklarınızla var olur. Yürürken yerde gördüğünüz bir çöpü kaldırmak da gönüllülüğüne bir örnektir, herhangi bir sivil toplum kuruluşunda Türkiye için veya dünya için bir şeyler üretmenizdir.

Daha yaşanabilir bir dünya için gönüllülük, hemen her konuda sizden yardımda bulunmanızı ister, özveri ister... Bir pazar günü evinizde pinekleyerek oturmanıza engel teşkil edebilir. Çünkü; kendinizi herhangi bir eğitim parkında çocuklarla oynarken, ya da bir çevre örgütüyle beraber çöpleri toplarken veya da yeni bir okulun yapımı için para toplamaya katkıda bulunurken bulabilirsiniz.

Zaman zaman yorulduğunuzu hissedersiniz. Ama kendiniz asla yalnız hissetmeyin.. Tek olarak da başatabileceğiniz öyle çok şey var ki! Ünlü denizyıldızı hikayesini hatırlayın... Yapılanlar belki tüm denizyıldızlarını kapsamıyordu ama birkaçı için, bir şeylerin tamamen değiştiğinin göstergesiydi... Siz siz olun "onlar" 'dan olmayın ve "onlar" 'ı da kendiniz gibi yapın..

Sorumlu, azimli ve hayata sahip çıkan... Herkesin denizyıldızları için savaşması dileğiyle!!!! Gönüllüler Günü kutlu olsun.

Fatih Fethi Aksoy

Çiğdemim Derneği YK Başkanı

MAHALLENİN SAKİNİ DEĞİL, SAHİBİYİZ!

BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ!

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ

Çiğdem Mah. 1551.Cadde 14-A Çankaya/Ankara

+90 312 2852047

+90 530 6609583

dernek@cigdemim.org.tr

www.cigdemim.org.tr

0507 8685770

Yukarıdaki satırları okuyanların “Başlık yanlış mı?” diye düşündüklerini duyumsar gibiyim. Bunun iki nedeni olabilir. Böyle bir cümlelerin yapacağı ilk çağrışımın, “Sen hiç ateş böceği gördün mü?” tiyatro eseri ve filmi olması çok doğal. Yılmaz Erdoğan’ın askerde yazıp ilk kez 1999’da sahnelediği oyun. Yıllarca unutulmadı ve aynı adla yapılan filmi bu yıl seyirciyle buluştu.

Ateşdikenî sözcüğünün bitişik yazımının doğruluğunu sorgulamak da akla gelmiş olabilir. Geçen ay yazımın sonuna, at kestanesi mi atkestanesi mi, tartışmasına ilişkin bir not eklemiştim. Orada Türk Dil Kurumu’nun birinci, Dil Derneği’nin ikinci yazım biçimini önerdiğini belirtmiştim. Bu kez böyle bir ikileme gerek kalmadı. Çünkü Türk Dil Kurumu, Güncel Türkçe Sözlük ateşdikenine yer vermemiş. Dil Derneği bitişik yazmış. Bildiğim

kadarıyla sınavlarda da bu sözcük kullanılarak hazırlanmış soru kullanılmıyor. Ben de doğru bildiğimi özgürce yazdım.

Sözünü edeceğim ateşdikenine mahallemizin yeşil alanlarında evlerimizin bahçelerinde sıkça rastlıyoruz. Akdeniz yöresine özgü çalı türü bir bitki.

Muhtarlık binasından Atrium’a geçerken yolla dükkanlar arasında kötü budanmanın hüznüyle duran kıdemli bir çalı hepimize selam veriyor, işte o ateşdikenî. Kendi hallerine bırakıldığında boyları 5 – 6 metreye kadar ulaşabiliyor. Serbest gelişmiş örneklerini Meral – Yaman Okay Parkı’nda görebilirsiniz.

Adının verilmesinde üzerindeki meyvelerinin renginin yeni yıl yaklaşırken pembeden sarıya, kırmızıya ya da portakal rengine dönüşmesi etkili olmuş. Dallarındaki dikenler gülgiller ailesinden geldiklerini simgeliyor.

Beyaz taç yapraklı çiçeklerini açtığı dönemdeki görüntüsü de bir başka güzel. Yaz öncesi sürgünler halindeki 6 – 8 milimetre çapında beş tane taç yaprağına sahip çiçekler, bahar dalları görünümünde.

Bu çiçekler 6 -7 milimetre çapında meyveye dönüşünce, kuşların lezzetine doyamadıkları bir besin oluyor. Uçan

dostlarımız bu meyveleri yerken bitkilere zarar veren böcekleri de katik ediyorlar. Böylece kimyasal mücadeleye gerek kalmadan biyolojik yöntemlerle doğal döngüye katkıda bulunuyorlar.

Bu ayın sonunda yeni bir yıla gireceğiz. 2021 bir önceki yılı arattı. 2022’inin mutluluk ve esenlik getirmesini dilerim. 9 Nisan 2022, ateşdikeninin en özgür büyüdüğü yeşil alanlardan birine adı verilen Meral Okay’ın ölümünün onuncu yıldönümü. Umarım onu adının yaşadığı parkta bahar dallarının açtığı günlerde kendisini anma fırsatı yaratırız.

Yukio Mişima'nın ikinci romanı olan 'Aşka Susamış'da Mişima'nın diğer romanlarında olduğu gibi tutku, ölüm, sapkın ve sarsıcı arzu ile sarsıcı şiddet ve özgür olma isteği ön planda.

Sizlere Mişima'nın hayatından biraz söz ettikten sonra roman hakkında bilgi vermeye çalışacağım.

Asıl adı Kimitake Hiraoka olan Mişima'nın yapıtlarında 'çağdaş hayatın tinsel beyhudeliğine zıt geleneksel Japon değerlerinin ayrışmasının' yattığı konusunda bir fikir birliği bulunmaktadır. Çağdaş Japon ve dünya edebiyatının kült ismi Mişima, modern romanın dikkat çeken yazarlarından birisidir. Kendine yazarlık olarak seçtiği 'Yukio Mişima' adı "ölümle lanetlenen muammalı şeytan" anlamına gelmektedir. Baskı altında geçen çocukluğu, samuray kültürüyle büyümesi, annesi ile olan çok yakın ilişkisi, babasının despotluğu ve ona olan mesafesi ile ergen olduğunda eşcinsel olduğunu fark etmiştir. Çok kitap okuyan biri olarak yazarlıkta bu kadar eser vermesinin bir nedeni iç çatışmalarını kâğıda dökerek özgürleşme isteği olabilir. Mişima, Japonya'nın, ikebana ve çay töreni sanatları, kimono tasarımı ve geyşalık kurumu, haykular ve seramiklerle yakından ilgilenerek dışil yanını bir yandan beslerken öte yandan samurayların ruhlarına hakim olan disiplini, beden ve aklının tamamını kontrol etmeyi, mağrur ve kibirli olmayı bildiği için vücut geliştirme, kılıç ustalığı, kan ve savaş tutkusu ile eril yanını doyurmaktaydı. Bütün bu etkiler Mişima'nın eserlerinde belirgin olarak görülmekle birlikte Yukio'nun kim olduğuyla bir türlü yetinememesinin de muhtemelen bu etkilere bağlı olduğu düşünülebilir.

Yukio Mişima'nın en büyük fantezisi acılarla şiddet ve kan içeren ölümdü. Onu tanıyan hemen herkes şu sözleri mutlaka duymuştu: "Mastürbasyonun nihai formatı seppukadır (hara-kiri)". Romanlarında da kan ve şiddet öğelerine sıkça rastlanmaktadır. Hayatına hara-kiri yaparak son vermesi en son ve en önemli yapıtıdır belki de.

Mişima'nın 1950 yılında yazmış olduğu 'Aşka Susamış' romanında ölmüş eşinin babası ve ailesiyle yaşayan Etsuko isimli genç bir dulun yaşamına tanıklık etmekteyiz. Olan Osaka'ya yakın bir kasabada geçmektedir. İkinci Dünya Savaşı henüz bitmiştir. Olaylar kırsalda tarımla geçinen bir aile konağında geçmektedir. Bu evde yüksek bir mevkiden emekli bir bürokrat, çalışmaktansa entelektüel konuları tartışarak yaşayan büyük oğul ve ona hayran eşi, Sibiry'a'ya çalışmaya gitmiş olan ortanca oğlun karısı ve iki çocuğu ve iki de hizmetçi yaşamaktadır. Roman kahramanı Etsuko'nun kocası ile karışık bir ilişkisi vardır. Eşini aldatan ve günlerce gelmeyen koca Etsuko'nun sevilme gereksinimini karşılayamamış, yalnızlıktan boğulur hale gelen kadın kıskançlığın çemberinde yıkıma uğramaya başlamıştır. Evliliklerinde balayından sonra birlikte geçirdikleri ve Etsuko'nun gerçekten keyif aldığı bir dönem daha kocanın salgın bir hastalığa yakalanıp ölmesi olmuştur. Aradan bir süre geçtikten sonra kayınpederi Etsuko'yu evlerinde yaşamaya çağırmıştır. Arkasından Tokyo'lu modern bir kadın olan Etsuko'nun kırsaldaki gelenekçi yapı ile olan açmazlarına ve mutlu olmak adına kendini bırakışına tanık olunmaktadır. Etsuko için her şey anlamsızdır artık, sadece yaşam denilen mavi denizdeki sonunu beklemektedir. Bu bekleyişte karşısına 'aşk' çıkacak ve işler planlandığı gibi gitmeyecektir. aşkın ve sarsıcı arzu ve sarsıcı şiddet

Miskin yürüyüşlü, ruhu alınmış gibi görünen ve güzel bir kadın olan Etsuko kayınpederinin tacizine karşı koymamış, çiftçi adamın gözünde bir toprak, bir arazi halini almıştır. İki günlük tutarak iç dünyasından kopmayacak ama istenileni sunarak evdeki yerini koruyacak kadar zeki bir kadındır aslında. Bütün sorunu yaşam enerjisinin kalmamış olması ve yaşamına son vermek için de bir anlam bulamamasıdır. Mutluluğu bir

şey hakkında düşünmemekte bulmuş olan bu güzel kadın hayatın yaşamaya değer olduğunu da düşünmediği için kendine göre bir yaşam sürdürürken aşk ile karşılaştığında çok fazla düşünenecek, çok fazla plan yağıacak, uykuları kaçacak ve yeniden yaşamaya başlayacaktır.

Modern romanın etkin isimlerinden olan Mişima'nın Etsuko karakteri Madam Bovary ve Anna Karenina harmanı bir karaktere benzemektedir. Bu karakterlerin ortaya çıkışları arasında geçmiş olan zamanın etkileri şu şekilde belirlemektedir: Etsuko'nun, taşrada sıkışmış ve miskin bir koca ile durgun bir yaşam süren Madam Bovary'den farkı kendini düşüşe bırakmamasıdır. Ona göre daha güçlü bir karakter gibi durmaktadır. Evli iken aşık olup her şeyi bir kenara bırakan Anna Karenina'ya daha çok benzemekle birlikte kendine son olarak ölümü seçmemiş olması ile de ondan ayrılmaktadır.

Roman boyunca Mişima karakterleri ağzından kendi yaşam felsefesini ve yaşamak ile ilgili düşüncelerini aktarmaktadır. Öyle ki anlatıcı yazarın karakterlerin önünde olduğu sezilmektedir. Örneğin "İnsanın yaşamda her şeyi yapmasının mümkün olduğuna inandığı zamanlar vardır. Böylesi zamanlarda, genellikle insanın gözüne görünmeyen pek çok şey fark edilir. Sonra, unutulup belleğin dibine batmış şeyler yeniden canlanır ve yaşamın acılarını ve sevinçlerini mucizevi bir şekilde bizlere gösterirler. Kaderin bu anlarından kimse kaçınamaz, bu yüzden de hiç kimse kendi gözüyle görmesi gerekenden fazlasını görmüş olma talihsizliğinden kurtulamaz..." paragrafında kadere karşı konulamayacağını anlamış, her şeyi yapmanın mümkün olmadığına artık inanmış kişi aslında anlatıcıdır. Roman boyunca karakterlerin hiçbirisinde böyle bir umutsuzluk bulunmamaktadır. En umutsuzları denilebilecek Etsuko bile, aşık olduğu herkes tarafından bilinen Saburo ile iki görüşme yapmış, aşkının yarattığı duyguların peşinden gitme cesaretini göstermiştir.

Yazar, Etsuko'ya "Ne var ki benim ruhumla o ruhlar arasında uzun bir mesafe var ve ben ne yapacağımı bilmiyorum. Madeni paranın ön yüzünün arka yüzünün yerine geçme gayreti kadar acı verici bir şey bu. Bunun en kolay yolu deliği olmayan madeni parayı delmek olurdu buna da intihar denir. Gitgide yaşamımı riske atmaya karar verme yolundayım." dedirtirken kendini ele vermektedir yine. Etsuko umursamaz ve nihilist karakteri ile intiharı pek çok düşünmüş ama bunun yerine kendisine saçma ve anlamsız gelse de ölen kocasının babasının metresi olarak onların ailesiyle yaşamaya devam etmiştir. Etsuko, koşulları değil mutlu olabilme anını önemsemektedir. Mişima'nın ergenliğinden beri bilinen ölüm tutkusu bu paragraf ile gün ışığına çıkmaktadır.

"Çeşitli varsayımlar tekrar Etsuko'nun çevresinde merak uyandıran bir duvar oluşturdu. Etsuko bu duvarın içinde sıkılmış ve bitkin bir halde ama insanların bakışlarını umursamamayı başarmış bir şekilde, tek başına ileri geri koşan bir kuş gibiydi." Kitapta yer alan bu cümleler genel toplum kurallarının dışında kendi alanını yaratmış her insan için geçerli değil midir?

Mişima, özgürlüğün de bir bedeli olduğunu, esaret ile özgürlüğün neden -sonuç ilişkisinde olduğunu "Aslan kafesinden çıktığı anda eski, vahşi aslan olduğu zamankinden daha geniş bir dünyaya sahip olur. Hapsedildiği sürece onun için iki dünyadan başka dünya yoktur. Kafesin içindeki dünya ile kafesin dışındaki dünya. Artık özgür kalmıştır. Kükrer. İnsanlara saldırabilir. Onları yiyebilir. Yine de tatmin olamaz, çünkü ne kafesin içinde ne de kafesin dışında bir üçüncü dünya yoktur." cümleleri ile ortaya koymaktadır. Böyle bir ruhun acı çekmesi doğal sonuçtur. Acı çeken bir ruh olan Mişima da hayatını yazdığı ilk romanından sonra edebiyatın her alanında eser vererek, bu eserlerinde karakterlerin ve olayların yanı sıra anlatıcının ağzından, biraz da olsa içini dökerek acılarını azaltmayı denemiş olabilir.

Romanlarındaki karakterlerin varoluşlarını ispatlama açlığı, katil veya maktul olmak dışında her şeyi reddeden ya da küçümseyen dar bir alana sıkışmış olmaları, bu alan dışına çıkmayı akıllarına bile getirmiyor oluşları modern ve geleneksel arasındaki uçurumu yansıtan ayna gibidir. Bu aynanın arkasındaki Mişima'nın iç dünyasına girmek isteyenler için okunması gereken bir kitap olan 'Aşka Susamış'ta karakterlerinin dili ile kendini açığa veren yazar günümüzde de önemli bir edebiyatçı olarak anılmaya devam etmektedir.

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ EDEBİYAT TOPLULUĞU

Sezgin Kaymaz
Lucky

29 Aralık 2021

Çarşamba 19:00

Zoom

Meeting ID: 392 026 6949

Passcode: 1996

Edebiyat Topluluğumuz Aralık ayında Sezgin Kaymaz'ın LUCKY adlı romanını , Sema Gönenç kolaylaştırıcılığında konuşacak. İlgi duyan komşularımızı bekliyoruz.

Çiğdem Mah. 1551.Cadde No:14-A Çankaya-Ankara
Tel: 2852047 0530 6609583 www.cigdemim.org.tr

Sıfır sayısının ilginç bir tarihi vardır. Sıfırı ilk kez 7. yüzyılda Hintli bir matematikçi kullanmış. Sıfır herşeyin başlangıcı ama diğer rakamlardan daha sonra bulunmuş. Ayrıca sayıların en tarafsızı.

“Sıfır’ın Yaz Tatili” kitabını Rahşan İnal yazmış, Müjde Başkale resimlemiş.

Kitap ilköğretimin ilk yıllarındaki öğrencilere yöneliktir.

Ada adındaki kız çocuğu, karşısında bir anda sıfır rakamını görüyor ve onunla yarenlik ediyor. Sıfır, kıza kendi özelliklerini dizelerle anlatıyor.

“Ben hem varım hem yokum.

“Çarptığım sayıları yutarım”

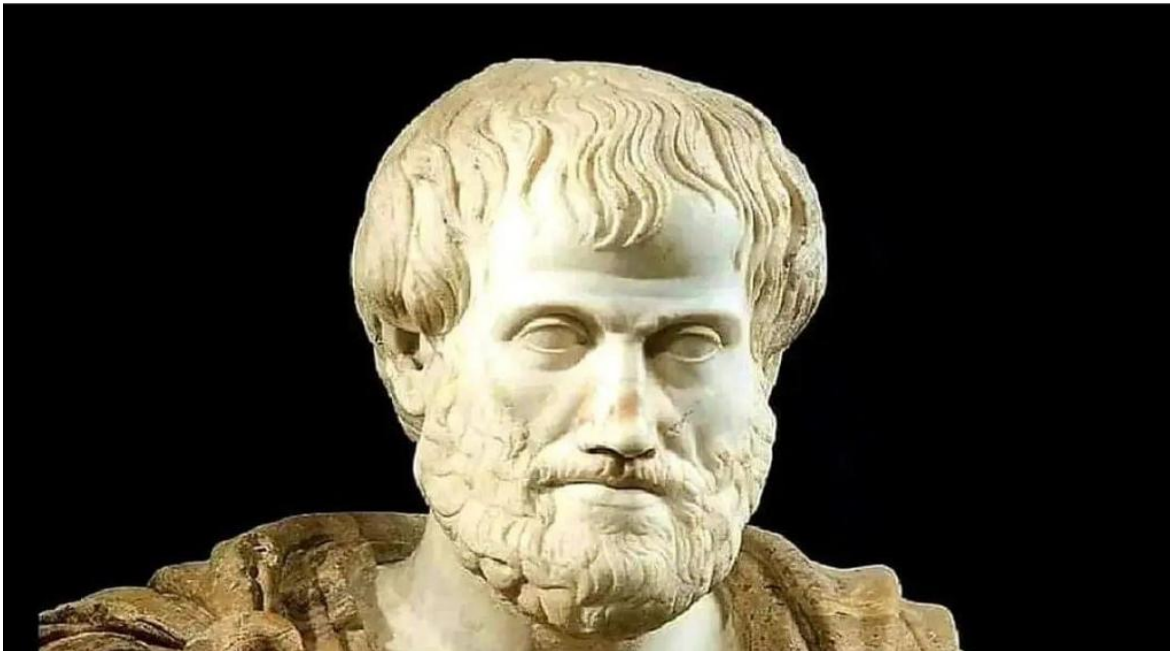
“Ben olmasaydım sayıları yazamazdınız”

“Sıfır’ın Yaz Tatili “hem matematik hem edebiyat hem de görsel sanatları güzel harmanlanmış.

Okumak isteyen çocuklar için kitap 30535 numara ile kütüphanemizde kayıtlıdır.

Bir diktatörün ilgi alanlarından biri de halkını fakir kılmaktır. Böylece insanlar günlük yaşamlarındaki görevlerle o kadar meşgul olur ki düşünmeye vakitleri olmaz.

– Aristoteles

“Çocuklukta Oyunlarımız, Oyuncaklarımız ve Eğlencelerimiz” isimli yazı dizisinin beşinci ve son bölümünde, yine çeşitli oyunlarla birlikte çocukluğumuzun yılbaşı gecesi eğlencelerini de kaleme almaya çalıştım:

UÇURTMA YAPMAK :

Günümüzde özellikle ilk ve sonbahar aylarında kırtasiyecilerde, büyük oyuncak mağazalarında hazır olarak satılan çeşitli şekillerdeki rengarenk uçurtmaları, bizler kendimiz yapardık. Bunun için önce üç adet aynı boyda, ince çıta bulmak gerekir. Bu çitalar, aralarında 60° açı olacak şekilde ortalarından sıkıca birbirlerine bağlanır. Bunun hassas bir şekilde yapılması önemlidir. Daha sonra çitaların uçları, iple birbirine bağlanır. Sonuçta ortaya çıkan bu düzgün altıgen çerçeve, uçurtmanın iskeletidir. Evlerde mevcut mavi veya kırmızı defter kaplama kağıdı ya da gazete kağıdı, bu altıgen şekle uygun olarak (kenarlardaki yapıştırma payı da dikkate alınarak) kesilir. Yapıştırıcı olarak genelde civık hamur kullanılır ve bu kağıtlar, kenarlardaki yapıştırma payları

iplerin üzerinden aşırılarak düzgünce yapıştırılır. Böylece uçurtmanın gövdesi ortaya çıkmıştır. Sonra bu kağıt, (çitaların birbirine bağlantı yerine denk gelecek şekilde) tam ortasından delinir. Buradan geçirilen bir ip, uçurtmanın iskeletinin ortasına (yani çitaların birbirine bağlantı yerine) sıkıca bağlanır. Bir ip parçası da, uçurtmanın yan yana herhangi iki köşesine bağlanır. Bu ipin uzunluğu, bir çıta boyu kadardır. Sonra, iskeletin ortasına bağlanan ip, bu ipin orta yerine düğümlenir. Bir sonraki adımda, söz konusu iplerin uzunlukları ve birbirlerine eşit olup olmadıkları titizlikle ölçülerek kontrol edilir. Bu işleme “uçurtmanın terazisini kontrol etmek” denilir. Uçurtma yapımının en önemli ve hassas

işlemlerinden biri budur. Terazisi düzgün uçurtma çok iyi uçar. Bundan sonraki sırada kuyruk yapımı vardır. Bunun için, yine aynı kağıtlardan ince şeritler kesilir ve bu şeritler uzun bir kuyruk ipine, oldukça sık ve eşit aralıklarla düğümlenir. Kuyruk yapımı da hassas bir iştir. Kuyruk boyu ve ağırlığı önemlidir. Çünkü ağır bir kuyruk, uçurtmanın havalanmasını, dengeli ve güzel uymasını olumsuz etkiler. O dönemin çocukları, çekirdekten yetiştirme çok iyi birer aerodinamikçiydiler. Bu nedenle tecrübeleri ile, uygun kuyruk boyunu kolaylıkla ayarlayabilirlerdi. Kuyruk, uçurtma gövdesinin (uçurtma ipinin bağlandığı terazinin tam karşısına gelen) iki köşesine sıkıca bağlanır. Son olarak metrelerce uzunlukta uçurtma ipi, terazinin ortasına düğümlenir. Bu ip, küçük bir dal parçasına özel şekilde sarılır. Artık “el yapımı” uçurtma, göklerde süzölmeye hazırdır. Bunun için önce ip biraz açılır. Uçurtma yere serilir veya bir arkadaştan tutması istenir. Daha sonra hızla koşularak uçurtma havalandırılır. Eğer uçurtmanın dengesi iyi ise ve yeterli rüzgar varsa hızla yükselir ve uzun süre çok yükseklerde uçar. Uçurtma uçuran çocukların o esnada kafalarından geçen tek düşünce, kendi uçurtmalarının, diğerlerinden çok daha yüksekte uymasını sağlamaktır. Bunu başaran çocuk haklı olarak kendisini göklerin hakimi gibi hisseder. Bu şekilde gökyüzüne yükselip nazlı nazlı salınan bir uçurtmayı kontrol etmenin ve uçurtmanın verdiği keyif bambaşkadır.

olmasa bile belirli bir yükseklikte uçar.

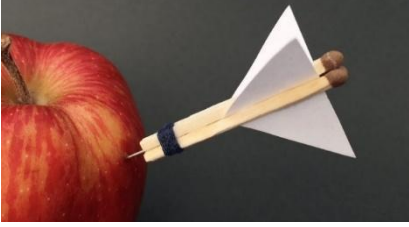
KAĞITTAN UÇAK YAPMAK :

Yukarıda da belirttiğim gibi bizim dönemimizin çocukları, çekirdekten yetiştirme iyi birer aerodinamikçi ve uçak mühendisi idiler. Tüm çocuklar, kağıttan çok iyi uçaklar yaparlardı. Uçak malzemesi olarak defter yaprağı veya gazete kağıdı kullanılırdı. Uçakların şekli, çocukların bu konudaki becerisine göre değişiklik gösterirdi. Kağıt önce ortadan ikiye katlanır daha sonra da çeşitli katlama işlemleri ile farklı tiplerde uçaklar yapılırdı. Ardından, uçaklar havaya fırlatılır, süzöle süzöle yere inmeleri keyifle izlenirdi. Sonunda uçak genellikle bir ağacın dallarına takılır kalırdı. Bu durumda eğer malzeme (yani kağıt) varsa hemen yeni bir uçak yapılırdı.

KAĞITTAN KAYIK YAPMAK : Defter sayfasından birkaç katlama işlemi ile kağıt kayık yapardık. Yağmurlu havalarda yolların kenarından küçük yağmur suyu dereleri akardı. Bu derelerde, kağıttan yaptığımız kayıkları veya küçük kibrit çöplerini yüzdürmek, onlar aşağı doğru yüzerken peşlerinden koşmak, en zevk aldığımız oyunlardan biriydi. Tabi o arada yağmurdan sırlıklam olduğumuzun farkında bile olmazdık.

KİBRİT ÇÖPÜNDEN DART :

Kendi yaptığımız basit oyuncaklardan biri de dardtı. Dart diyorum ama dartin çok basit bir şekliydi. Aslında biz buna, "kibrit çöpünden ok" derdik. Dart, bizim çocukluk yıllarımızda bilinen bir oyuncak değildi.

Dört kibrit çöpünün arasına bir toplu iğne koyup, iğnenin ucu yaklaşık 1 cm kadar dışarda olacak şekilde sıkıca bağlardık. Toplu iğne geriye kaymasın diye de, başının denk geleceği yere, kibrit çöplerinde hafif çentikler açardık. Böylece toplu iğnenin başı bu çentiklere oturur, geriye kayması zorlaşırdı.

Ardından, kağıttan dörtlü bir kanat yapardık. Kibrit çöplerinin bir ucuna toplu

iğneyi, diğer ucuna da kağıt kanadı koyup, çöpleri, (bir arkadaşımızın da yardımıyla) ince dikiş ipliğiyle çok sıkı bir şekilde bağlardık. Bu işlem sırasında bize yardım eden arkadaşımızın çöpleri sıkı tutması ve bağın sıkı olması çok önemlidir. Aksi takdirde daha ilk atışta iğne içeri kaçar. Bu işi düzgün bir şekilde hallettikten sonra "el yapımı" dartımızı ağaca atardık. Eğer düzgün yapmış ve iyi bağlamışsak çok güzel uçar ve ağaca saplanırdı. Kavak ağacı gövdesi yumuşak olduğu için daha çok kavak ağaçlarına atardık. Tabi atmadan önce ağacın gövdesine mutlaka tebeşirle veya kiremit parçasıyla hedef daireleri çizerdik. Aslında bizim el yapımı dartlarımızın ömrü oldukça kısıydı. Birkaç atıştan sonra iğne başı çentikten kurtulur ve içeri kayardı. Yine de bizleri eğlendirmeye yeterdi

GENÇLİK PARKI :

Eski yaz akşamlarının en önemli eğlencelerinden biri Gençlik Parkına gitmekti. O zamanlar pek kimsede araba olmadığı için, otobüs ya da dolmuş kullanılırdı. Dolayısıyla da öyle çok sık gitmek mümkün olmazdı. Gençlik Parkına gidilmesi konusu aile arasında veya komşularla konuşulmaya başlandığında özellikle çocukları tatlı bir heyecan alırdı. Kadınlar gündüzden, akşam için hazırlıklar yapardı; zeytinyağlı dolmalar, köfteler, su börekleri,

kısırlar, patates salataları, piyazlar yapılır; yumurtalar haşlanırdı. Öğleden sonra veya akşam üstü Gençlik Parkına doğru zahmetli yolculuk başlardı. Ailelerin çalışan erkekleri genellikle iş çıkışı direkt olarak parka gelirdi. Havuz kenarındaki çay bahçelerinden birine oturulurdu. Hele tam da havuz kenarında bir masa bulmuşsanız artık o keyif, rahmetli Vehbi Koç'ta bile olmazdı. Evlerden getirilen yiyeceklerle, çay bahçelerinin hemen her masasında mükellef ziyafet sofraları kurulurdu. Yanına bir de semaver söylenirdi. Semaver çayı ile birlikte o nefis yiyecekler yavaş yavaş afiyetle yenirdi. Yemek sırasında ve sonrasında bol bol sohbet edilirdi. Bu çay bahçelerinden en meşhuru Recep Özgen Aile Çay Bahçesiydi. Çay bahçeleri 60'lı, 70'li yıllarda çok popülerdi. Bu çay bahçelerinin bir özelliği de, Gençlik Parkındaki Luna Park Aile Gazinosu ve Göl Gazinosuna çok yakın olmalarıydı. Yaz aylarında söz konusu gazinolarda o dönemin en meşhur ses

ve sinema sanatçıları sahne alır ve çok güzel konserler olurdu. Böylece semaver eşliğinde, evlerden getirilen yemekler yenilirken bedava bir şekilde bu konserleri de dinlerdik. Konserler, önce fasıl heyetinin programıyla başlar, ardından solist altı tabir edilen sanatçılar çıkar, gecenin sonunda ise assolist sahne alırdı.

Aslında, yemekler yenirken çocuklar sabırsızlıkla yemeğin bir an önce bitmesini beklerdi. Çünkü, yemek sonrası aile büyüklerinden biri veya birkaçı ellerimizden tutar, bizleri lunaparka götürürdü. Orada atlıkarınca, uçak, bugi bugi,

dönme dolap gibi çeşitli oyuncaklara binilirdi. Komik aynalara bakar, aynalardaki görüntümüze kahkahalarla gülerdik. Yanımızdaki büyükler bazen paket sigara kazanmak için sigaralara halka atılan çekilişlere katılırdı. Gençlik parkı içerisinde TCDD'nin işlettiği küçük tren çok meşhurdu. Sanırım o yıllarda Ankara'da yaşayan veya bir vesile ile Ankara'ya gelmiş her çocuk küçük trene mutlaka binmiştir. Bazen de Gençlik parkı havuzunda sandalla gezilirdi. O da ayrı bir keyifti. Eğer kürek çekmeyi beceremeyen birisi ısrarla kürek çekmeye kalkarsa, sonunda kayığı fiskiye'nin altına sokup, insanların ıslanmasına neden olabilirlerdi. Ama buna kızılmaz, kahkahalarla gülmüzdü. Lunapark eğlencesi, çocuklar için unutulmazdı. Ama zaman o kadar çabuk geçirdi ki; bir de bakardınız, gitme vakti gelmiş.

TELEVİZYONUN HAYATIMIZA GİRMESİ VE TELESAFİRLİK :

1968 yılıydı. İnsanlar, televizyon diye bir aletten bahsediyordu. Söylenilenlere göre bu alet radyonun görüntülü olanıymış; konuşanları, şarkı söyleyenleri önündeki camdan görebiliyormuşsunuz. Yakında haftada üç gün olmak üzere deneme yayını başlayacaktı. Hiç kimsenin evinde bu aletten yoktu ve herkes merak içindeydi. Cebeci Caddesi üzerinde, radyo ve elektrikli ev aletleri satan "Ataç Radyo" isimli büyükçe bir dükkan vardı. Ataç Radyo, vitrinine günler önceden bir televizyon koymuştu. Gerçi daha henüz yayın başlanmamıştı ama insanlar merakla gidip vitrindeki o alete bakıyorlardı. Neyse, sonunda beklenen gün geldi. O gece yayın başlayacaktı. Ataç Radyonun sahibi, vitrindeki televizyonu dükkanın içine doğru döndürmüş, içeriye iki sıra halinde yaklaşık 10 adet sandalye koymuş, karşı duvarada büyükçe bir ayna asmıştı. Dükkanın önü ana baba günüydü. Çoluk çocuk hemen herkes oradaydı. İnsanlar duvardaki aynaya yansıyan siyah beyaz görüntüyü izleyebilmek için neredeyse birbirinin üzerine çıkacaktı. Dışarıya koydukları bir hoparlörden de cızırtılı şekilde sesi duyabiliyorduk. Ancak insanların gürültüsünden hiçbir şey anlaşılamıyordu. Kalın çerçeveli gözlükleri olan bir adam ekranda bir şeyler anlatıyordu, sonradan o kişinin, spiker rahmetli Zafer Celasun olduğunu öğrendik. Ataç Radyonun sahibinin tanıdıkları olan torpilliler, büyük bir hava ile geliyorlar, kalabalığı yarıp dükkana giriyorlar ve sandalyelerde oturarak yayını izliyorlardı. İçeride onlara bir de çay ikram ediliyordu. Tabi ki dışarıdakiler, içerideki o torpillilere bir hayli imreniyordu. Uzun bir süre, Ataç Radyonun önüne gidip aynaya yansıyan TV görüntüsünü izledik. Çünkü TV henüz evlere girmemişti. Sonraları yavaş yavaş evlere TV alınmaya başladı. Böylece de, evinde TV'si olanlara telesafirlik dönemi başlamış oldu. Telesafirlik ayrı bir alemdi. Evinde TV olan komşuların kapısı çalınır "TV seyrediyorsanız, size gelmek istiyoruz" denilirdi. Tabi onlar da buyur ederlerdi. TV'si olanların hemen her gece bir sürü misafirleri olurdu. Aslına bakarsanız o dönemde insanların evinde TV olması pek de öyle imrenilecek bir şey değildi. Çünkü şöyle ayağını uzatıp keyifle TV izleme şansları hemen hiç yoktu. Ev sahipleri, gelen telesafirlere çay servisi yaptıktan, doğru dürüst TV izleyemezlerdi bile. Ama yine de TV sahibi olmanın getirdiği duygular farklıydı.

LADES ÇEKİŞMEK :

Çocukluğumuzda tavuk bir hayli pahalıydı ve oldukça nadir pişerdi. O nedenle de çok kıymetli ve sevilen bir yiyecekti. Genellikle yılbaşı gecelerinde veya yemeğe hatırlı bir misafir geleceği zaman pişerdi. Şimdiki gibi her istediğiniz yerden alınabilecek bir şey değildi. Arada kasaplarda satılırdı. Bir de semt pazarlarında köylüler tarafından canlı olarak 3-5 tane getirilir ve ayaklarından birbirine bağlı olarak satılmayı beklerlerdi. Buralardan tavuk aldığınızda eğer siz kesemiyorsanız, ya o satıcıya ya da mahalledeki kasaba kestirirdiniz. Tabi kasaba kestirmek için götürdüğünüzde, kendisi de sattığı için azıcık kapris yapabiliirdi ki, artık bunu da çekmek zorundaydınız. Ama bu tavuklar, şimdi marketlerde bol olarak satılan tavuklardan çok farklıydı. Etlerinin rengi bile değişti. Mesela şimdiki çocuklar ve gençler muhtemelen bilmiyorlardır ama but etinin rengi koyu olurdu. Kemikler daha kalın ve sağlamdı. Şimdiki tavukların beslenme ve üretim şartlarından dolayı kemikleri çok yumuşak oluyor ve kolayca kırılıveriyor. O tavuklar çok uzun sürede pişerdi. Pişerken de neredeyse bütün mahahalleye mis gibi bir tavuk kokusu yayılırdı. Çok lezzetli, yağlı, sapsarı bir suyu olurdu ki; bu tavuk suyu ile pişirilen çorba ve pilavı yemeye doyum olmazdı. Tavuk çok nadir piştiğinden tadı damağımızda kalırdı. Tavuk pişeceği zaman biz çocukları tatlı bir heyecan sarardı. Gelen misafirin sayısına bağlı olarak butlar genellikle onlara ikram edilirdi, bizlere pek düşmezdi. Onun için but kısmı ayrıca bir kıymetliydi. Bize daha çok göğüs eti verilirdi ki, but kadar olmasa da o da güzeldi. Ev sahibine ise genellikle boyun vs kısımları kalırdı. Tavuk yemenin vazgeçilmez gereklerinden biri de lades tutuşmaktı. Lades kemiği, tavuğun göğüs kısmından çıkan "V" şeklindeki bir kemiktir. Tavuk yenildikten sonra, lades kemiği kimin payına düşmüşse o kişi kemiğin bir parçasını serçe parmağı ile tutar ve kendisine bir rakip arar. Rakip olan da kemiğin öbür parçasını serçe parmağı ile tutar; her iki ladesçi, parçaları kendilerine doğru çekerek lades kemiğini kırarlar. O andan itibaren kıran kıran iddialı bir lades rekabeti başlamış olur. İki rakip, oyunun başında neyine lades çektiikleri konusunda anlaşır. Burada amaç rakiplerin birbirlerini kandırıp diğerinin eline birşey vermesidir. Karşı taraf "aklımda" diyerek verilen şeyi alabilir. Ama taraflardan biri "aklımda" demeden rakibinden bir şey alırsa, veren hemen "lades" diye bağırır. Artık karşı taraf yenilmiştir ve

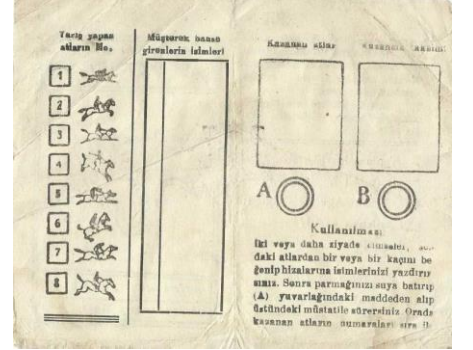
üzerine anlaştıkları hediye almayı zorundadır. Bu oyun çok iddialı oynanır. Bazen 2-3 gün sürdüğü olur. Taraflar birbirlerine sürekli olarak kurnazca oyunlar oynamaya çalışırlar. Bazen işin içine üçüncü kişiler de belli etmeden girer, oyuncuların birine yardım edebilir. Çok eğlenceli bir oyundur. Günümüzde endüstriyel olarak üretilen ve parçalar halinde satılan tavuklarla birlikte bu keyifli oyunun da yavaş yavaş yok olmaya yüz tuttuğunu üzümlere gözlemliyorum.

TOMBALA VE AT YARIŞI :

Yılbaşı gecelerinin en popüler oyunlarıdır. Yılbaşı gecelerinde aile, hısım, akraba kalabalık olarak bir araya geldiğinde, hele de televizyon öncesi dönemde, bütün gece sürecek oyunlardı bunlar. Hep beraber keyifle yenilen yemekten sonra genellikle sıra tombalaya gelirdi. Önce herkes, üzerinde çeşitli sayılar bulunan kartlardan bir veya iki adet alır; tabii ücreti karşılığında. Kart fiyatı 10, 15 veya 25 kuruş olurdu. Toplanan paraya göre 1. çinko, 2. çinko ve tombala ikramiye miktarları baştan belirlenirdi. Daha sonra bir oyuncu tarafından, bez torba içindeki 90 adet numara tek tek çekilmeye başlanırdı. Çekilen numaralar büyük bir karton üzerine basılı olan yerlerine konurdu. 60'lı Yılların tombalalarında bu numaralar, küçük silindirik tahtalar üzerine kırmızı boya ile yazılı idi. 70'li yıllardan sonraki tombalaların numaraları plastikten imal edilmişti. Sayılar çekildikçe herkes kendi kartını kontrol eder; varsa karttaki sayının üzeri, daha önceden kesilerek hazırlanmış küçük kağıt parçaları ile kapatılırdı. Kartında enine bir sırayı ilk olarak kapatmayı başaran "1. çinko" diye bağırırdı. Bu numaralar hep birlikte kontrol edilir, eğer doğru ise oyuna devam edilirdi. Bu sefer de, kartında enine iki sırayı birden ilk kapatmayı başaran "2. çinko" diye bağırırdı. Bu numaralar da hep birlikte kontrol edilir, eğer doğru ise yine oyuna devam edilirdi. Kartındaki tüm numaraları ilk olarak kapatmayı başaran oyuncu "tombala" diye bağırırdı. Bu numaralar da yine hep birlikte kontrol edilir, eğer doğru ise oyun biterdi. Baştan belirlenen ikramiyeler hak sahiplerine dağıtıldı. Torbadan çekilen numaralardan 6 ve 9'un altında birer küçük çizgi bulunurdu. Böylece karıştırılmaları önlenmiş olurdu. Bu sayılar çekildiğinde, mesela 6 çekildiğinde diğer oyuncuların genellikle "9 değil, değil mi? Dikkatli bak" şeklinde uyarı gelirdi. Bir de, numaraları çeken 66'yı çektiğinde, bunu 99 olarak okumak gibi klasik bir espiri yapardı. Bir başka klasik tombala esprisi de, aslında henüz gerçekten çinko veya tombala yapmadan, mahsus çinko veya tombala diye bağırırmaktı. O anda, kendileri de çinko veya tombala yapmak için heyecan içerisinde numaraları takip eden diğer oyuncuların bir anda dikkatleri dağılır, belli etmeseler de moralleri bozulurdu. Espriyi yapan şaka olduğunu söyleyince, herkese bir rahatlama gelir, yüzlerde bir tebessüm oluşurdu. Aslında espriyi yapana, içten içe biraz da kızılırdı.

Yılbaşı gecesi boyunca, radyo eşliğinde devam eden eğlencenin bir bölümünde at yarışı oynanırdı. Bunun için, gündüzden alınan özel küçük at yarışı kağıtları, bedeli mukabili dağıtıldı. Biriken para oyun sonunda kazananlara veriliirdi. Bu kağıtların sol yarısında tahminlerin yazılacağı boşluklar vardı. Sağ yarısında ise sonuçların belireceği

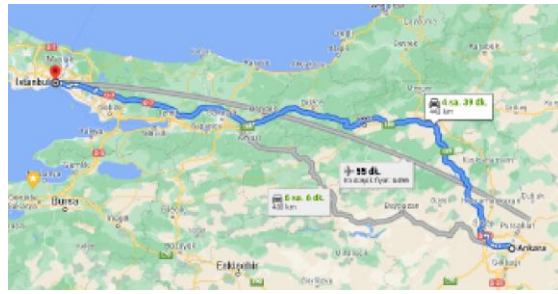

boşluklar bulunurdu. At yarışı kağıtlarının özel bir tozu olurdu. Bu toz hafifçe ıslatılarak, kağıdın sağ yarısında kazanan numaraların ve o numaraya konulan paranın kaç katını verdiği bilgisinin belirmesi sağlanırdı. Çok heyecanlı ve eğlenceli bir oyundu.

BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ !

Zonguldak'tan Ankara'ya tayin olup, geleli birkaç sene olmuştu. Senelik izin alarak Tekirdağ'a gitmek istedik. İstanbul'da eşimin kardeşinde iki gece kaldık. Göztepe semtinde oturuyorlardı. Bacanak hastanede yatıyordu, baldız da onunla kaldığı için biz de vakit geçirelim diye Kadıköy'e indik. Tekirdağ'dan sınıf arkadaşım Rahmetli Emekli Albay İrfan Senan ile buluşup bir süre sohbet ettik. Kadıköy'de sahafları ve kitapçıları gezdik. Eşim bu arada Bahariye'ye çıkıp mağazaları gezdi. Sonra gemi ile Beşiktaş'a geçtik. Oradan arabayla Emirgan Lale Bahçesine gittik. Bu arada parkta gezdik ve öğle yemeği yedik. Sonra oradan ayrıldık, Taksim meydanından İstiklal Caddesi ve oradan Galata semtine geldik. Yürüyerek devam ettik, Galata Kulesi'nin yanından Karaköy'e inecektik ki, önümüze Galata Mevlevihanesi geldi. İçerisini gezdik, mezarları gördük. Bir acayıpık sezmiştimki, daha sonra araştırınca Yahudi dönmelerinin dergahı olduğunu öğrendim. Kanımca geçmişlerini örtme niyetindeydiler. Daha sonraki yıllarda Ankara, Afyon ve Tokat mevlevihanelerini de gezme fırsatı buldum

Mevlana Celaleddin-i Rumi, Anadolu Selçuklular zamanında Konya'ya gelip yerleşir. Yazdığı eserlerle halkın sevgisini kazanır. 13. Yüzyılda Moğol saldırıları yüzünden birçok bilgin Anadolu'ya bu dönemde yerleşmiştir.

Galata Mevlevihanesi

Celalettin Anadolu'ya geldikten sonra Mevlana adı layık görülür ve Rum diyarına yerleştiği için, Rumi adı da söylenir. O yıllarda Bizans ve Rum kimliği yoktur. Anadolu bir Roma diyarı olarak görüldüğü için "Rumi" adı o yüzden verilmiştir.

Aşağıda okuyacağınız bölüm, Gesi Bağlarında Bir Sabah- İpek Arman, s.78- 83 kitabından alıntıdır.

Mevlana'nın düşünceleri genellikle içerisinde bulunduğu esnaf ve sanatkârlardan oluşan Ahilik topluluklarında benimsenmiştir. Mevlevilik Tarikatı'nın kurulmasında büyük rol oynayan Ahilik Örgütü'nün çalışmaya ve üretmeye yönelik tüm inançlarının etkisi Mevlevilik Tarikatı'nda kendini göstermiştir. Temel düşünce akıl ve sezidir. İnsanlarda var olan istekleri öldürmeyi değil, onları denetim altına almayı, başkalarına zarar vermeyecek bir hale getirmeyi öğütler. Temel olarak eğitime ve öğrenmeye dayalı, üretken ve gelişime açık bir yapı sergileyen ve bu uğurda yapılacak faaliyetleri destekleyen Mevlevilik Tarikatının dergâhları bu nedenle bir tekkeden çok, bir okul olma niteliğindedir.

Almayacaksın, vereceksin.

Dilenen ve başkalarının sırtından geçinen bizden değildir.

Kapımız ancak bir meslek sahibi olana, ürettiğinden helal kazanç sağlayana açıktır.

Kendisine, ailesine, komşusuna ve başkalarına faydası olmayan kişiye, yalnız tekkenin kapısı değil, Allah'ın kapısı da kapalıdır.

Sevgi, kapıların anahtarıdır. Önce yaratıcıyı sonra yaratılanı sev.

Allah güzeldir, güzel olan her şeyi sever. Güzel ses, güzel söz, güzel kadın, güzel temaşa eden göz gerek.

Mevlevi inancına göre gerçeğe ulaşan insan, evreni kendinde görmez. Bireysellikten evrenselliğe yönelir. Bağınazlıktan ve tembellikten uzak, dinde toleranslı olan bu inancın evrensel yapısı ile diğer tarikatlardan da oldukça uzak yapıda olduğu görülmektedir. Din olgusu ise gene tarikatın kendi inanç sistemi içerisinde farklı bir

biçimde ele alınmaktadır. Örneğin Mevlana'nın hacca gitme konusunda oldukça ilginç, bir o kadar da belirleyici fikirleri vardır.

Ey hac yolcuları! Nereye gidiyorsunuz? Siz neredesiniz? Sevgili burada; gelin! Sevgiliniz duvar duvara bitişik komşunuzdur. Durum böyleyken siz çöllerde serseri bir durumda hangi havaya uyup da geziyorsunuz? Sevgilinin görünmeyen görünüşünü gördünüzse hacı da sizsiniz, Kâbe de sizsiniz, ev sahibi de siz. Kâbe mecazdır. Arif'in durumuysa gerçektir. Tanrısal gerçeğe ulaşan ariflerin durumlarından başka içsel mescit yoktur. Bir kalbi ele al! Onu mutlu et! En büyük hacdır. Kâbe'yi binlerce kez tavaf etmektense, bir kalbi mutlu etmek daha iyidir. Çünkü Kâbe, Hazreti Halil'in yapısıdır. Arif kalbinde beliren tanrı'dır.

ÇİĞDEM EĞİTİM,ÇEVRE VE DAYANIŞMA DERNEĞİ
www.cigdemim.org.tr

İNGİLİZCE KONUŞMA TOPLULUĞU ÇALIŞMALARINA BAŞLIYOR

Çalışmalar 3 Aralık 2021 tarihinden itibaren, Cuma akşamları 19:00-21:00 saatleri arasında kütüphanemizde yapılacaktır.

Berrin Uçkun kolaylaştırıcılığındaki çalışmalara katılımınızı bekliyoruz.

Çalışmalar için katılım ücreti aylık 50 TL.dir

ÇİĞDEMİM EĞİTİM,ÇEVRE VE DAYANIŞMA DERNEĞİ
Çiğdem Mahallesi 1551.Cadde No:14/A
06530 ÇANKAYA ANKARA
Tel : 0312 285 20 47 - 0530 660 95 83
dernek@cigdemim.org.tr www.cigdemim.org.tr

KÜÇÜK KOMŞULARIMIZDAN RESİMLER

Pelin Cebbari

İşçi Blokları Mah. Hilal Apt.
(8 yaşında)

Pop art
(Akrilik boya)

Papağanlar
(Akrilik boya)

Bu sayfamızda küçük komşularımızın resim, şiir, öykü gibi yapıtlarını sizlerle paylaşıyoruz.
Yayınlanmasını istediğiniz bilgileri ve fotoğrafları dernek@ciqdemim.org.tr adresine bekliyoruz.

KÜÇÜK KOMŞULARIMIZDAN RESİMLER

Arven Bülbül
Gökkuşığı Sitesi
(6 yaşında)

Kaplana tuzak kuran hayvanlar
(Beyaz tahtaya tahta kalem ile)

Civciv
(Suluboya)

Bu sayfamızda küçük komşularımızın resim, şiir, öykü gibi yapıtlarını sizlerle paylaşıyoruz.
Yayınlanmasını istediğiniz bilgileri ve fotoğrafları dernek@ciğdemim.org.tr adresine bekliyoruz.

Tam 97 Gün

Ağustos ayının ortalarında bir anda sokağın (1594) başında bir toz bir duman. İş makineleri konvoy halinde işe girişmişler, sağlı sollu asfalt kırılıyor. Gürültüden birbirimizi duyamıyoruz, herkes merakta; Ne yapılıyor bize haber verildi mi, duyuru yapıldı mı? Yoo, hiç kimse bir şey bilmiyor.

“Arabalarınızı çekin” emri, o koca makineler kapıya dayandığında geldi.

Haydi bakalım, bazı komşular evde yok, kimi işlerinde kimi yazlıklarında... Kimini hiç tanımıyoruz bile. Sitemizin paralel 3 sokağı da “işgal” altında. Nereye konacak bunca araç?!!

-Ne zaman biter ?

-1-2 hafta sürer.

-Biz saf saf eyvah...

-Ne yapılıyor?

-Elektrik hatları yenilenecek

-Neden ?

-Siz şikayet etmişsiniz.

Komşular birbirine bakıyor. Hiç kimsenin haberi yok.

Başlıyorlar.. Bilgi yok açıklama yok. Kira döke kazıyorlar. İlk gün, demir bahçe kapımız kırıldı yamuk duruyor, soruyoruz ne olacak? Bu kapı kapanmıyor. Sonra yapılacaktı. Çaresiz usta buluyoruz.

Birkaç gün sonra kaldırım kırılıyor. O neden ?

-Trafo konacak.

-Ama tam da kapının önü?!

-.....ses yok.

Kazmaya devam. Bu arada bazı komşuların su borusu patlıyor, bazılarının doğalgazı. Bizim nasibimize de kırılan merdivenimizin onarılması düştü. Zarar ziyan, toz, gürültü, bağırın çağırın... Evlere kapanıyoruz çaresiz. Ağustos sıcağı, nefes alacak yer yok. Kazıldı, kapatıldı bahçeler oyuldu, onarıldı, elektrik bağlandı bağlanacak, asfalt yapılıyor yapıldı derken 17 Kasım sabahı Fatih Başkan'dan müjdeli fotoğraf geldi.

İşte 97 günlük serüven.

Bir başka deyişle tam bir mevsim, güzelim sonbaharı göremeden kış geldi çattı.

Nice güzel sonbaharlara diyelim sevgili komşularım.

BAĞIMSIZ, TARAFSIZ, GÖNÜLLÜ...

Yazdıklarının türüne kimi öykü, kimi şiir, kimi deneme ya da roman diyebilir.

Bu dört yazı türünün birbiriyle bağlantısı yok mu? Elbette var.

Yazarımız, bunlardan hangisi için kolları sıvamışsa ona yoğunlaşırken, “Aman başka türlerin alanına girmeyeyim”, diye gereksiz bir kaygıya, titizliğe kaptırmamalıdır kendini.

Yazı kendini nereye çekiyorsa oraya, “Yüreğinin götürdüğü yere...” doğru açmalıdır yelkenini.

Uzak ya da yakın tanıdığımız, eli kalem tutan çok sayıda insan, ömrünün bir aşamasında yazma hevesine kaptırabiliyor kendini. Bunun yadırganacak yanı olmadığı gibi, yazan kişinin eksiklerini tamamlayan, ona güç veren ve biricik olduğu duygusunu yaşatan bir edim olduğunu kim yadsıyabilir ki?

Bir metin yazınsal anlamda irdelenir, eleştirilirken bu nokta hep göz önünde bulundurulmalıdır bence. İnsanları küçümseyerek, yazdıkları eksiktir, gediktir diye yerden yere vurmanın doğru bir seçenek ya da davranış olmadığını düşünenlerdenim.

Yazın yolculuğu asansöre binip binanın bilmem kaçınıcı katına bir solukta çıkmaya değil, merdivenleri sabırla tırmanmaya benzer daha çok. Kimse anasından yazar olarak doğmuyor.

Eskiden olduğu gibi bir anda, dolu içerek, sakalı göbeğine uzanan pirin elinden tutmasıyla da yazar olunmuyor. Yazarın erginliğe varabilmesi için bir dizi olumlu ya da olumsuz rastlantının üst üste gelmesi gerekiyor belki de. Örneğin, eskiden bir köy çocuğunun ilkökul yıllarında mesleğine tutkun, donanımlı öğretmenlerle karşılaşması çok belirleyiciydi. Eğitim tarihimizin en şanlı girişimi, Köy Enstitüleri ile beş altı yılda sağlanan aydınlanma düşünülürse, doğru yönde eğitimin ve öğretimin çocuk üstündeki belirleyiciliği daha iyi anlaşılacaktır. Hangi köy çıkışlı yazarla konuşursanız konuşun, onu yazmaya yönlendiren ilk kişinin öğretmeni olduğunu duyarsınız. “O eskidendi, şimdilerde öyle köy mü kaldı”, diyenlere yanıt vermekte zorlanmamamız söz konusu bile değil. Bin bir renkli televizyonların ve öteki ders araçlarının her eve girebildiği doğru olsa bile, bu yayınların yararının mı, yıkımının mı daha ağır bastığı belli değildir. Boz bulanık sel gibi kentlere akan, köylerin yerine geçen kenar mahallelerde öğretmen hala belirleyicidir. Günümüzün öğretmeni, evlerine kitap girmeyen (bunlar ezici bir çoğunluğu oluşturuyor) öğrencileri yakından izleyip onlardaki cevheri görmek ve parlatmakla yükümlüdür yine.

Bu yapılabilir mi, pek az.

Devletin öğretmene karşı üvey evlat yaklaşımına bakılınca, o noktada da kuşkulanan için binlerce neden olduğunu görüyoruz. Geçim kaygılarıyla bunalan, kitaplarla dost olmayı başaramamış öğretmenin, çocuklarla dost olmayı başarması, onlara yazıyı, kitabı sevdirmesi hayal bile edilemez.

Öğretmenden sonra, çocuğun sanata, yazmaya yönelmesini belirleyen ikinci etken ise ailenin donanımlı, evinin odalarından birini kitaplara ayırmış, o da yoksa ara da bir eline kitap alabilen büyüklerinin varlığıdır.

Çocukluğu, içinde kitapların uçuştığı bir evde geçen yazar adayına gelince, köy ya da kenar mahalle çocuğunun içini karartan sancılı, sıkıntılı dönemleri daha az yaşayacaktır elbette.

Tüm engelleri aşip okuma yazma alışkanlığı kazanan gençler, bir aşamadan sonra ne yazmalı, nasıl yazmalı ikilemiyle karşılaşacaktır. Kanımca bu konu, ötekilerden çok daha karmaşık çok daha yaşamsaldır bir yazar için. Savrulmalar, kavrulup kısırlaşmalar hep bu aşamada uç verir.

Bir an önce ünlenmek isteyen yazarın önünde akıl almaz tuzaklar sıralanmıştır.

Para kazanmak, ayakta kalmak isteyen yayınevleri başta olmak üzere, düşünsel (ideolojik) yalnızlıklarını kapatmak isteyen siyasi konumlanmalar, batıdan esen post modern akımlar, çocuk istismarından erişkin ama cinselliğini yaşamaktan yoksun kitlelerin inanılmaz gerginliği, aşılması gereken tuzaklardan yalnızca bir kaçındır. Sıraladığımız çarpıklıkları elinin tersiyle itip halkın, insanlığın, alın terinin edebiyatını yapmak, öyküsünü, romanını, şiirini yazmak neredeyse kahramanlık düzeyde bir mücadeleyi gerektiriyor. Bu yolda yürümek isteyen, yazın adamlarının yapıtlarını yayımlayacak kimseyi bulamamaları başta olmak üzere televizyon, gazete, sosyal medya olanaklarından da yeterince yararlanmadıklarını görüyoruz.

Kooperatifleşme, bir araya gelme, yardımlaşma sanat ya da öteki alanlarda yapılan tüm üretim çabaları için bugün de geçerliliğini sürdürmektedir. Daha iyi bir yöntem bulunana değin de sürdüreceği benziyor.

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ

ÇİĞDEM MAHALLESİ
MUHTARLIĞI

HEP BİRLİKTE KÜLTÜREL ETKİNLİKLERE GİDİYORUZ

ARALIK AYI PROGRAMI

SHIRLEY VALENTINE - KONYA DT

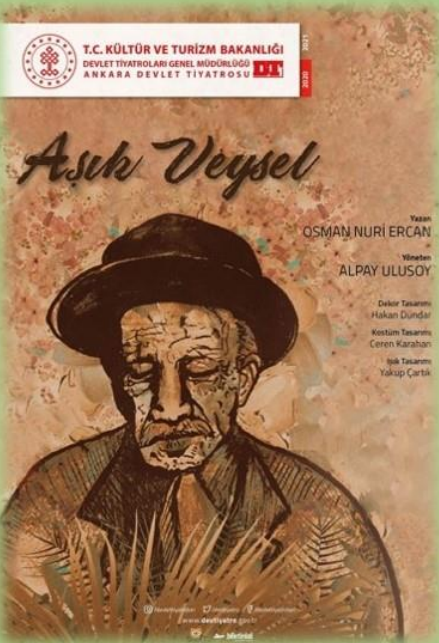
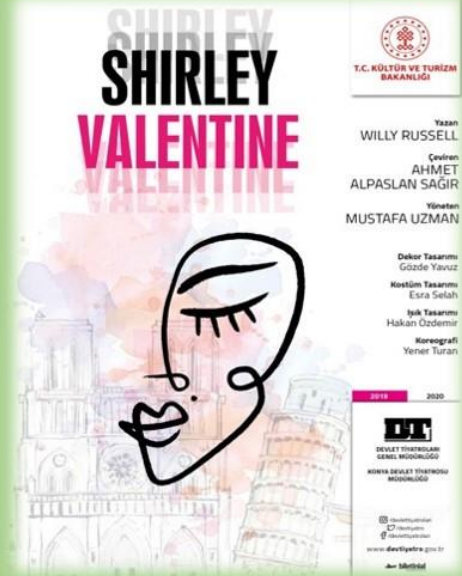
Yazan Willy Russell

Çeviren Ahmet Alpaslan Sağır

Yöneten Mustafa Uzman

11 ARALIK 2021 CUMARTESİ 20:00

KÜÇÜK TİYATRO

AŞIK VEYSEL - ANKARA DT

Yazan Osman Nuri Ercan

Yöneten Alpay Ulusoy

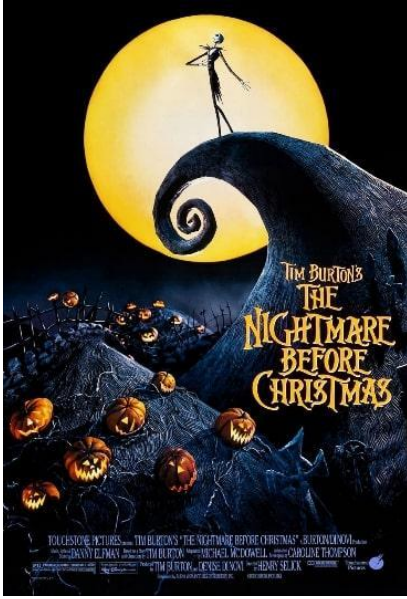
25 ARALIK 2021 CUMARTESİ 20:00

ALTINDAĞ SAHNESİ

Biletler gidiş-dönüş servis ücreti dahil 30 TL.
Servisler 19:15'de Dernek önünden kalkacaktır.

Bilgi ve yer ayırtma için Tel : 285 20 47 - 0530 6609593

NOEL GECESİ KÂBUSU (THE NIGHTMARE BEFORE CHRISTMAS)

Yapımcılığını Tim Burton'ın, yönetmenliğini de Henry Selick'in gerçekleştirdiği film, toplamda 76 dakikadan oluşuyor. Seslendirmesinde Chris Sarandon, Catherine O'Hara ve Danny Elfman gibi isimler yer alıyor. Danny Elfman aynı zamanda müzikal diyebileceğimiz bu yapımın müziklerinin de bestecisidir. Cadılar Bayramı Kasabası'nda yaşayan Jack Skellington'ın yolu bir gün Noel Kasabası'na düşer. Jack, gördükleri karşısında Noel Kasabası'na ve Noel'e hayran kalır. Sonrasında da bu güzel bayramı kendisi yapmak ve geliştirmek ister. Ancak ne kendi kasabasının sakinleri ne de Noel kasabasının sakinleri bu ilginç fikre hazırdır.

Yüzeysel ele alındığında her ne kadar sıradan bir animasyon gibi görünse de *Noel Gecesi Kâbusu*, görüldüğünün daha fazlası. Öncelikle film, bizim izlemeye pek de alışık olmadığımız bir teknikle (stop-motion) çekilmiş. Sahip olduğu duygu yüklü hikâye anlatımına da filmin atmosferine oldukça uygun olan besteler ve şarkı sözleri eşlik ediyor. Konusu ve anlatımı biraz karamsar bir havaya sahipse de bu, hikâyesinin Tim Burton'a ait olmasından kaynaklanıyor ve filmin seyir zevkini artırıyor. Her bir karakter özgün özelliğiyle ortaya çıkarılıyor ve film boyunca da iki kasaba arasındaki fark bu karakterler üzerinden vurgulanıyor. Jack'in bu yabancı dünyayı öğrenmek ve ona alışmak için yaptıkları, aslında Noel'i değiştirmek isterken onu fark etmeden Cadılar Bayramına benzetmesi, izlerken akla takılması ve sonrasında da düşünülmesi gereken noktaları oluşturuyor. Konusunun özgün olmasından dolayı hikâye zinciri de yine beklenmedik olaylarla ilerliyor. Başarılı olmasına rağmen, sürekli sergilemekten sıkıldığı davranışları, Jack ile izleyicinin kendini özdeşleştirebileceği en basit nokta. Bu duruma ayak uydurmaya çalışmak veya bunun arkasındaki nedenleri sorgulamaktansa, Jack sorunu biraz daha farklı bir şekilde ele alıyor. Bunun sonucunda gerçekleşenler de belki zaman zaman Jack gibi hisseden bizler için önemli bir ipucu olabilir. Bunlardan dolayı *Noel Gecesi Kâbusu* hem güzel vakit geçirmek hem de sadece müziklerini dinlemek için bile tercih edilebilecek bir film olarak ortaya çıkıyor.

**Film hakkındaki bilgiler ve fotoğraf, filmin IMDB hesabından alınmıştır.*

Jack's Lament – Danny Elfman

Noel Gecesi Kâbusu'nun şarkılarından biri olan Jack's Lament, film için karakterlerin iyi anlaşılması açısından önemli bir yerde bulunuyor. Besteciliğini yaptığı şarkıyı seslendiren Danny Elfman'dan dinleyebilirsiniz.

Ayşe Nur Kütük – Çiğdemim Derneği Bursiyeri

Kadına yönelik şiddet, coğrafi bir sınırlama veya bir gelişmişlik düzeyi fark etmeksizin tüm dünya ülkelerinde

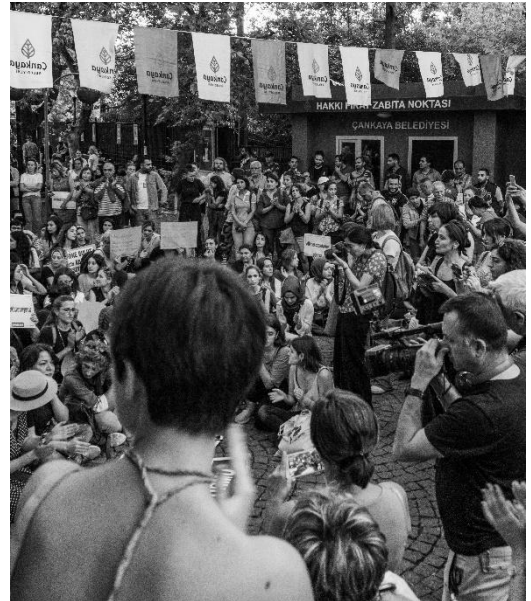

görülebilmektedir. Ülkemizde de ciddi bir sosyal sorun olan şiddet olgusu kültür, eğitim düzeyi, iktidarın kadına yönelik ayrımcı söylemleri, sosyo-ekonomik durum gibi toplumsal koşullardan beslenmektedir. Bu gibi toplumsal koşullar da şiddetin önünü açmakta ve bireylerin özellikle de kadınların kişisel özgürlük ve haklarını ihlal etmektedir. Birçok farklı kültürlerde ve toplumlarda olduğu gibi ülkemizde de şiddet, toplumun geleneksel öge ve kurallarından, örf adet gibi geleneksel motiflerinden kaynaklanan özelliklerinden dolayı içselleştirilmiş ve meşru olarak kabul edilmektedir.

Ekonomik şiddet; kadını bağımlı ve fakir hale getiren, ekonomik kaynakların ve paranın kadın üzerinde bir yaptırım, tehdit ve kontrol aracı olarak kullanıldığı şiddet türüdür. Kadınların maruz kaldığı şiddet türlerinden en az konuşulana olan ekonomik şiddet, diğer şiddet türlerinin de temelinde bulunmaktadır. Kadının ekonomik anlamda sömürülmesi ilk olarak aile içinde başlamaktadır. Eğitimden yoksun veya uzak yetiştirilen ve iş yaşamına dahil edilmeyen kadınlar, güvencesiz ve pasif bırakılmaktadırlar. Ekonomik anlamda kendilerini gerçekleştiremeyen kadınların ev içi çalışmalarında da emeği sömürülmekte ve sosyal güvenceden yoksun kalmaktadırlar. Ekonomik şiddete örnek olarak verilebilecek durumlardan bazıları; kadını ev içi ücretsiz işçi konumuna sokmak, ürettiği şeylere el koymak, hane gelirinde kadının ihtiyaçları için pay ayırmamak, çocuk veya yaşlı-bakıma muhtaç bireylerin bakımına yükümlü tutmak, çalışmasına izin verilmemesi veya zorla çalıştırılması, çalışsa dahi kazancına el koyulması, aile içerisinde maddi konularda söz hakkı verilmemesi gibi unsurlar sayılabilir.

Eğitim, her birey ve özellikle de kadınlar adına çok önemli ve atlanmaması gereken bir süreçtir. Fakat eğitim almış ve iş yaşamına katılmış kadınlar da ekonomik şiddetten tam anlamıyla korunamamaktadır. Hem kamusal alanda hem de evde istediği kimliğe ulaşamamakta ve sömürüye maruz kalmaktadırlar. 'Eşit iş, eşit ücret' anlayışı uygulanmamakta, kadınlar erkeklerle aynı eğitimi almış ve aynı işi yapıyor olsalar dahi eşit ücret ödenmemektedir. Bunun yanı sıra cam tavan terimiyle daha iyi açıklanabilecek olan bir başka durum ise bireylerin özellikle de kadınların hak ettiği üst düzey yönetici statüsüne ulaşma yolundaki başarılarına cinsiyet ayrımı nedeniyle engel olunmasıdır.

Ekonomik bağımsızlığını kazanamayan kadınlar, şiddete daha çok açık hale gelmektedirler ve birey olarak kendilerini geliştirmeleri olanaksız olmaktadır. Kadına yönelik ekonomik şiddet kadını ikincilleştirmekte, sömürmekte ve yoksullaştırmaktadır. Eğitim alan özgüvenli kadınların yetiştirilmesi şiddetten uzak ilişkiler ve aile yapısı oluşmasında önemli bir etkidir. Sağlıklı ve refah bir toplumun ancak sağlıklı bireyler tarafından meydana getirildiği gerçeği göz önüne alınarak şiddete karşı toplumsal bir tavır sergilemeli ve yapıcı politikalar uygulanmalıdır.

Hepimizin bildiği gibi değişim dilden başlar. Biz de, hem dilimize sahip çıkmanın önemini vurgulamak hem de dilimizde “gelenekselleşmiş” olup aslında hiçbir zaman söylenmemesi gereken sözcük öbeklerini / deyimleri ve kelimeleri toplumsal cinsiyet eşitliği (TCE) kapsamında inceleyerek dergimizde yayımlamak istedik. Bu amaçla başladığımız “Hiç Söylenmemesi Gerekenler” ve TCE kapsamında söylenen yanlış kelimelerin / deyişlerin doğrusunu içeren serimize devam ediyoruz. Sizin de katkı ve yorumlarınız olursa, mutlu oluruz.

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ MAHALLE BOSTANI PROJESİ

KOMPOST İÇİN KULLANILAN ATIKLAR

Organik mutfak atıkları (pişmemiş)
Tüm yeşil yapraklılar
Meyve atıkları
Budanmış ev bitkileri, çiçekler
Çay, kahve atıkları
Yumurta kabukları (temizleyip, döveçte
iyice ufalayıp biraz suda bekletirsek çok daha
hızlı ve güzel dönüşür)

24 Kasım Çarşamba günkü söyleşide, konuğumuz olan Yücel Feyzioğlu, Masallar Bize Ne Anlatır'ı anlattı.

Yola öğretmen olarak çıkıp, öğreten olarak devam eden konuğumuz, 35 yılını masal derleme, yazma ve tanıtmaya ayırmıştır.

Hayatını masallara adayan bir kişiyi, masal tadında anlatmak istediğimden biraz araştırma yaptım. Kardeş Kalem Derneği'nin bir paylaşımını çok beğendiğim için Yücel Beyi tanıtmaya bu paragrafla başlayacağım.

Kalemini asa yaptı, az gitti uz gitti, dere tepe düz gitti.. Peşine düştüğü binlerce yıllık bir mirastı. O'ndan önce hiç kimse kalkışmamıştı bu işe. Acaba O başaracak mıydı? Kendisi de emin değildi. Ama çocuklarımıza borcu olduğunu düşünüyordu. Onlar başka bir kültürle büyüyorlardı. "Bekleyin beni" dedi..

Tam 35 yıl sürdü bu yolculuk. Çağımızın Masalcı Dedesi, Seyyahi, Evliya Çelebisi Yücel Feyzioğlu, ömrünü verdiği seyahatlerden ışıl ışıl döndü. Heybesi masallarla doluydu.

Yazdıklarının hem bizim hem de dünya kültür mirasının olduğunu biliyordu.

1946 yılında, Kars'da doğan Yücel Feyzioğlu. Susuz İlköğretmen Okulunda okudu. 1972 yılında, Almanya'ya gitti. Goethe Enstitüsü'nde dil eğitimi gördü.

Anderson Yazarlık Akademisi'ni bitirdi. Önce öğretmenlik yapmış, 1985 yılından beri de yazarlık yapmaktadır. Alman Yazarlar Birliği üyesidir.

1974 yılından beri, Anadolu ve Balkanlarda, 1982 yılından itibaren de, Sovyetler Birliği'nde ve Türk Yurtlarında masal, destan ve öyküler derlemiştir. Öykü ve masalların en tanınmışlarını seçip, çağdaş psikolojinin gereklerini dikkate alarak onları yeniden yazmıştır. Yazdıkları 32 ciltte yayınlanmış, Almancası da yayınlanmaya başlanmıştır.

Bu çalışmaları için Engintan Vakfı tarafından 2011 yılı Türk Kültürünü Araştırma Vakfı ödülü, TÜRKSAV tarafından 2011 yılı Türk Dünyasına Hizmet Ödülü, 2011 yılında da TÜKAV tarafından, Türk Kültürü Araştırma Vakfı ödülü verilmiştir.

Uluslararası Türk Kültür Teşkilatı, 50. Sanat Yılı vesilesi ile Türk Dünyası Masalları söyleşisi düzenledi ve çalışmalarından dolayı, Cengiz Aytmatov madalyası verdi.

Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı, 2015-2016 Eğitim Öğretim yılından itibaren, Kardeş Masalların öğrencilere okutulmasını kararlaştırdı.

Milli Eğitim Bakanlığınca yayımlanan ilköğretim 4. Sınıf ders kitabı olan İnsan Hakları Yurttaşlık ve Demokrasi kitabı bu masallardan seçilerek hazırlandı. Bu kitap 2017 yılında en sevilen ders kitabı olarak seçildi.

Yücel Feyzioğlu kitaplarıyla yurt dışındaki çocuklarımızın kültürümüzle bağ kurmasını sağladı.

Yazdığı Keloğlan ve Sihirli Limon gibi masal kitapları çeşitli dillere çevrildi, ilgiyle karşılandı.

Sihirli Limon, Alman Eğitim ve Bilim Bakanlığı tarafından çocukların kafasında fantastik dünya yaratan 20 kitap listesine alındı.

Yazar, okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve üniversitelerde öğretmenlere, öğrencilere ve velilere ortak masal kültürümüzü, masalların psikolojik ve toplumsal işlevleri konularında seminerler vermeye devam etmektedir.

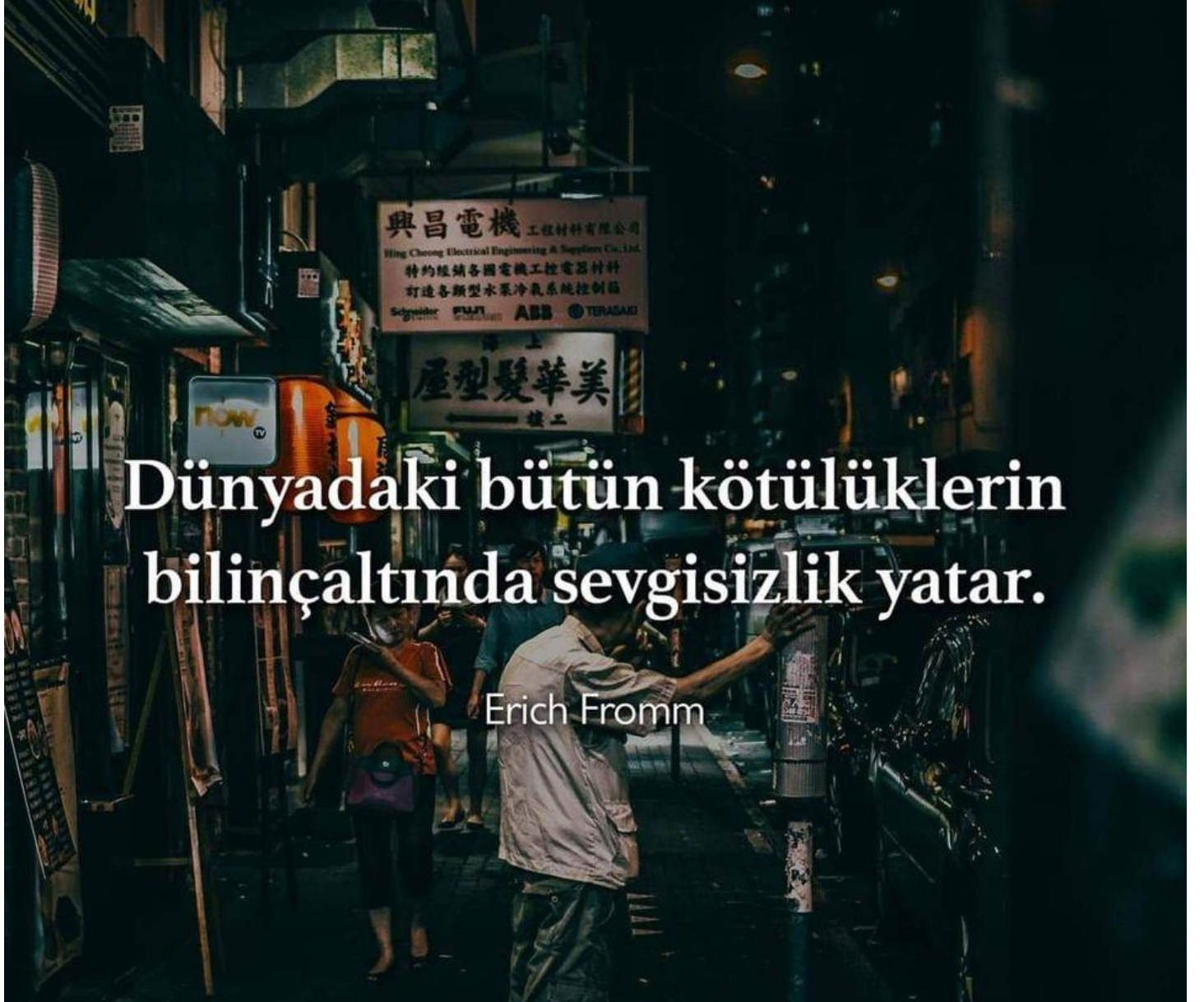
32 kitaptan oluşan Kardeş Masallar binlerce yılda geliştirdiğimiz Ortak Çocuk ve Aile Edebiyatı klasiğidir.

Bunlar Orta Asya'da sevilen Şirince Şeşen'den, M.Ö. 1750 yıllarında Sümer yazarları tarafından Mezopotamya'da tabletlere yazılmış ilk masal olan Adapa'ya kadar geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır.

Kaşgarlı Mahmut'un (1074) derleyip yazdığı sözlükten sonra, çocuklar ve aileler için yapılmış geniş kapsamlı bir çalışmadır.

Dünyaca ünlü, çocuk ruh hekimi Prof. Bruno Bettelheim, "Çocukların Masala İhtiyacı Var" adlı kitabında şöyle demektedir: "Çocukların kendisiyle ve toplumuyla barışık olması ve özgüven kazanması için kendi geleneksel kültürüyle yetiştirilmesi şarttır. Bu kültürün başında da masallar gelir." demektedir.

Masalların, çocukların ve toplumların gelişmesindeki önemini örneklerle anlatan Yücel Feyzioğlu'nun bizde olan ama kaybettiğimiz bir zenginliği tekrar kazanmamız ve sahip çıkmamız için açtığı yolda yürümek dileğiyle..

**Dünyadaki bütün kötülüklerin
bilinçaltında sevgisizlik yatar.**

Erich Fromm

Merhabalar

Bu aralık ayı yazımızda dünya şampiyonasından ünlü oyuncuların maçlarından ve yapılmakta olan dünya şampiyonluğundan bahsedeceğim.

Carlsen-Nepomniyaşçi Dünya Şampiyonluğu Unvan Maçı Başladı!

<https://www.youtube.com/c/chesscomTR> (Linkten takip edebilirsiniz)

Satranç severlerin büyük heyecanla beklediğı Carlsen-Nepomniyaşçi Dünya Şampiyonluğu Unvan Maçı Dubai'de başlıyor. 2013'te Anand'ı yenerek şampiyon olan Norveçli Magnus Carlsen sırasıyla Anand, Karyakin ve Caruana karşısında unvanını koruduktan sonra bu kez yaş grupları şampiyonalarından beri rakibi olan Rus Yan Nepomniyaşçi karşısında mücadele edecek.

Toplam 2 milyon Avro ödüllü maçın formatına baktığımızda yeni FIDE yönetiminin bazı yenilikler getirdiğini görmekteyiz.

Unvan maçı önceki yılların aksine bu sefer 12 oyun değil, 14 oyun üzerinden oynanacak ki bu da son iki unvan maçının ancak eşitlik bozmada belirlendiğı düşünülürse yerinde bir karar gibi görünüyor. Ayrıca önceki maçların aksine hamle başı 30 saniye ekleme ancak 61.hamleden itibaren geçerli olacak; böylece oyuncular zeitnotta ?eski unvan maçlarında olduğu gibi daha fazla baskı hissedecek. İlk 40 hamle için 120 dakika düşünme süresine sahip olacak oyuncuların saatine 40.hamleden sonra 60 dakika ve 60. hamleden sonra 15 dakika eklenecek. 40. hamleye kadar beraberlik teklifinin yasak olduğu maç eşitlik halinde eşitlik bozma mini-maçlarıyla belirlenecek. Önce dört partilik bir hızlı satranç maçı (25 dk+ 10 sn) ve ardından toplamda en fazla beş adet olmak üzere iki partilik yıldırım maçları (5 dk+3 sn) oynanacak. Bu biri hızlı satranç olmak üzere altı mini-maçın ardından hala eşitlik bozulmamışsa şampiyon siyahın 5 beyazın 4 dakikaya sahip olduğu ve beraberliğin de siyaha kazanç sayıldığı armagedon (altın puan) partisiyle belirlenecek.

(Oyunun son konumu) Carlsen Nepo

Unvan Maçının 3. Turu berabere bitti.

Biraz oyuncuları tanıyalım.

Yan Nepomniyaşçı

Profesyonel satranç oyuncusu

Doğum tarihi 1990

Rus oyuncu

Federasyonu Rusya

Açıklama

Ian Alexandrovich Nepomniachtchi, Rus satranç ustası ve yorumcusudur. Nepomniachtchi, 2010 ve 2020 Rusya Süper Finalini ve 2010 Avrupa Bireysel şampiyonluğunu kazandı. Ayrıca 2016 Tal Memorial'ı ve hem 2008 hem de 2015 Aeroflot Open etkinliklerini kazandı

Magnus Carlsen

Profesyonel satranç oyuncusu

Açıklama

Sven Magnus Øen Carlsen, Norveçli satranç büyük ustası. FIDE sıralamasında 1. sıradadır ve günümüz Dünya satranç şampiyonudur. En yüksek FIDE ELO'su 2882'dir ve bu derece bir rekordur. Carlsen Popüler kültürde Satrancın Mozart'ı olarak adlandırılır.

Doğum tarihi: 30 Kasım 1990 Tønsberg, Norveç

ELO puanı: 2862, 1. (Kasım 2020)

Dünya Şampiyonluğu: 2013

En yüksek ELO: 2882 (Mayıs 2014)

En yüksek FIDE derecesi: 1. (Temmuz 2011)

2021 Türkiye Satranç Şampiyonası

2021 Türkiye Satranç Şampiyonası Eski Türkiye Şampiyonu İlhan ONAT anısına, Gürış Holding sponsorluğunda 8 - 18 Aralık 2021 tarihleri arasında Mirage Park Resort Hotel'de gerçekleştirilecektir.

Şampiyonada toplam **100.000 ₺** nakdi ödül dağıtılacaktır.

Şampiyona;

2020 - 2021 etkinlik dönemi Türkiye Kadınlar Şampiyonu olan sporcunun,

2019 - 2020 etkinlik dönemi Türkiye Şampiyonu olan sporcunun,

01 Kasım 2021 tarihli geçerli ELO listesinde aktif sporcuların ilk sıradan

başlayarak davet edilmesi ile 10 sporcuya tamamlanır. Şampiyona bu 10 sporcunun olduğu grupta oynanır.

Siyasal yaşamı, 1980'de bağımsızlığını ilan eden Zimbabwe'nin ilk başbakanı olarak başladı. 2017 yılına kadar ülkeyi yönetti. 2019 yılında öldü.

Alaycılık ile ironi öğeleri içeren demeçleri sosyal medyada yaygın olarak paylaşıyor.

Burada ırkçılıkla ilgili konuşmasına yer vereceğiz.

Beyaz arabalar hala siyah lastikler kullandıkları sürece ırkçılık asla bitmeyecektir.

İnsanlar kötü şansını sembolize etmek için siyahı ve barışı sembolize etmek için beyazı kullandıkları sürece ırkçılık asla bitmeyecektir.

İnsanlar hala düğünlere beyaz kıyafetler ve cenazelere siyah kıyafetlerle gittikleri sürece ırkçılık asla bitmeyecektir.

İrkçılık, faturalarını ödemeyenlerin kara listeye alındığı, ancak beyaz liste diye bir şeyin olmadığı sürece asla bitmeyecektir.

Bilardo oynarken bile, siyah topu götürene kadar kazanamadığınız ve mutlaka beyaz topun masada kalması gerektiği sürece de...

Ama umurumda değil! Siyah k..ımı silmek için hala beyaz tuvalet kağıdı kullandığım sürece mutluyum.

(*) <https://www.google.com/search?q=mugabe+sözleri> adresinden alıntıdır.

ATIK İLAÇLAR DOĞAYI KİRLETMESİN

ATIK İLAÇ | **ÇÖPE DEĞİL** | **ÇEVRECİ ECZANEYE**

Artık ihtiyacınız olmayan veya son kullanım tarihi geçmiş ilaçlarınızı çöpe atmayıp aşağıdaki eczaneye teslim edebilirsiniz.

YENİ GÖKKUŞAĞI ECZANESİ – Atrium İş Merkezi

ÇİĞDEMİM 1996
ÇİĞDEM MAHALLESİ MUHTARLIĞI

ÇALIŞMA RAPORU

Sevgili Komşularımız,

62. raporumuzda mahallemizde yapılan, yapılması halen devam etmekte olan etkinlik ve değişikliklerle ilgili bilgileri paylaşmaktayız.

1.1593. ve 1594. Sokaklarda, uzun süredir devam eden elektrik altyapı çalışmalarının bitmesiyle birlikte, Çankaya Belediyesi ekipleri tarafından asfaltlama çalışmaları tamamlanmıştır. Eksik kaldığını düşündüğümüz yerlerin resimleri

çekilerek Çankaya Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğüne bildirilmiştir.

2.1590. sokakta aşırı yağış sonucu toprak kayması yaşanmıştı. Çankaya Belediyesine bildirmemiz sonrasında greyder göndererek düzeltme yapıldı ve malzeme serilerek komşularımızın daha rahat kullanımı sağlandı. Her iki çalışmada emeği geçen Çankaya Belediyesi Fen İşleri Müdürü Sayın Selçuk ULUS'a ve çalışma arkadaşlarına teşekkür ediyoruz.

3.Mahallemizde bulunan BEDAŞ'a ait trafodan yer altı enerji nakli yapıldığı için, 1550. Cadde üzerinde yeniden kazı başladı. Yoldaki çalışmalardan dolayı özellikle Ayşe Abla Koleji civarında daha dikkatli olunmasında yarar var.

4.Büyükşehir Belediyesi Veteriner İşleri Müdürü Sayın Mustafa Şener'i, Çiğdemim Derneği Başkanı F. Fethi Aksoy'la birlikte ziyaret ettik. Mahallemizde bulunan kısırlaştırılmamış sokak hayvanlarının biran önce kısırlaştırılma işleminin bitirilmesi için neler yapılabileceği üzerinde konuştuk.

5.Çankaya Belediye Meclisinde alınan karar neticesinde mahallemizde bulunan Çankaya Evinin ismi Hasan Ali Yücel Çankaya Evi olarak değiştirildi. Bu karar doğrultusunda Çankaya Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Ethem Torunoğlu'nu, F.Fethi Aksoy ve muhtarlık azamız Neriman Acar ile ziyaret ettik ve bu değişikliğin nasıl

uygulanacağını konuştuk.

6. Çankaya Kaymakamlığı tarafından, muhtarlar arasında yapılan seçim sonucu, Kaymakamlık Sosyal Yardım Vakfı mütevelli heyeti üyeliğine seçildim.

7. Muhtarlığımız hafta içi 10:00-15:00 saatleri arasında açık bulunmaktadır.

Aralık ayında doğan bütün komşularımıza sevdikleri ile birlikte sağlıklı ve uzun ömürler dileriz.

Çiğdem Mahallesi Muhtarı

Hasan Hüseyin ASLAN

KÜÇÜK KOMŞULARIMIZDAN ANILAR, ÖYKÜLER

ÇOCUKLAR MECLİSTE

(Neva Yurt – Işık Apt. 11 yaşında)

Merhaba, yaklaşık sekiz haftadır Meliha kaptanla beraber Çiğdem Mahallesi çocuk meclisinde faaliyetler yapıyoruz. Meliha kaptan bize Ankara Büyükşehir Çocuk Meclisi seçimleri hakkında bilgi verdi. Ben, kardeşim ve komşumuz Tuna yapılan seçim sonucunda seçilmeye hak kazandık. İkinci bir seçimle ben 1. Başkan Yardımcısı seçildim. Bu benim için oldukça heyecan vericiydi. Orada yaptığım konuşma metnim aynen şu şekildeydi.

Sayın Başkanım, sevgili üyeler, değerli misafirler. Ben Neva Yurt. Öncelikle bana oy verdiğiniz için sizlere çok teşekkür ederim. Meclis üyesi olmak ve oylarınızla Başkanlık Divanı'na seçilmek beni çok mutlu etti. Komisyon üyelerimizle birlikte çok güzel çalışmalar yapacağımıza inanıyorum. Benim mecliste en büyük amacım çocukların ağır işlerde çalıştırılmaması için farkındalık yaratmaktır. Maalesef hala çocuklar, büyükler tarafından kaldıramayacakları işlerde çalıştırılıyorlar. Buna beraber HAYIR diyeceğiz. Biz birlikte güçlüyüz bunu unutmayalım. Hep beraber güzel bir dönem olması dilekleriyle, saygılar sunar, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları günümüzü kutlar, tüm çocukların mutlu olması dileklerini sunarım.

Bu sayfamızda küçük komşularımızın resim, şiir, öykü gibi yapıtlarını sizlerle paylaşıyoruz. Yayınlanmasını istediğiniz bilgileri ve fotoğrafları dernek@ciğdemim.org.tr adresine bekliyoruz.

KÜÇÜK KOMŞULARIMIZDAN ANILAR, ÖYKÜLER

27 ARALIK'TA NE OLDU

(Kavin Yurt – Işık Apt. / 11 yaşında)

Ben daha küçükken sadece bayramlardan sadece birkaçının tarihini biliyordum. Ne anneler günü, ne babalar günü, ne öğretmenler günü, ne doktorlar günü ne de ATATÜRK 'ün gittiği yerlere ne zaman gittiği, ne zaman doğduğu ve ne zaman öldüğü hakkında hiçbir bilgim yoktu. Bir de doğum günümü biliyordum. Ben 20 Aralık'ta doğmuştum ancak herkes 27 Aralık'ı konuşuyordu. Buna çok gücenmişim, anneme 27 Aralık'ta ne olduğunu sormak da aklıma gelmedi. Bu günle ilgili duyduğum her şey sinirime dokunmaya başladı ve ne zaman duyarsam hep şöyle düşünüyordum “27 Aralık ise 27 Aralık anladık işte”. Biraz da doğum günümle ilgili konuşsanız ne olurdu ki. Her neyse ben böyle düşünürken herkes 27 Aralık için hazırlık yapıyordu. Ben bunu 19 Aralık'ta gördüm ki bu beni patlatmaya yetti çünkü yarın benim doğum günümde ve kimse onun için hazırlık yapmıyordu. Okuldaydım o sırada ve ağlamaya başladım çok üzümüşüm. Kimse benim neden ağladığımı anlamadı. Ve benden uzak durmaya başladılar dışlanmış hissettim ki bu beni çok daha kızdırdı ve üzdü daha hüngür hüngür ağlamaya başladım. Sonunda eve gittim ve anneme 27 Aralık'ta ne olduğunu sordum. Annem bana Atatürk'ü anlatması gerektiğini düşündü ve anlatmaya başladı.

Bak kızım çok uzun zaman önce 1881 de sarışın, mavi gözlü nur topu gibi bir bebek doğdu adını Mustafa koydular, tabi onun Türkiye'yi ne kadar değiştireceğini bilmiyorlardı.

“Anne bir dakika dur ben hiç bir şey anlamadım ve çok sıkıldım biraz hızlı geçsen olmaz mı?” diye sordum. Annem de “Peki kızım “ dedi ve ayrıntılara çok girmeden anlatmaya başladı.

Mustafa okula başlamış ve bir öğretmeni Mustafa'ya “Senin öbür ismin de Kemal olsun” demiş. Günler geçmiş ve Mustafa'nın babası ölmüş. Bu nedenle Mustafa Kemal ile annesi bir köy evinde yaşamaya başlamışlar. Mustafa Kemal'e bir gün...

Anne ben çok daha sıkıldım bana 27 Aralık'ta ne olduğunu söyler misin?

Tamam kızım. Aradan yıllar geçiyor Mustafa Kemal birçok savaşa komutanlık ediyor ve birçok başarılı işe imza atıyor. İşte bu yüzden Türkiye'nin kurtarıcısı olarak dünyanın her tarafından tanınan bir lider oluyor. Ancak hiç Ankara'ya gelmemiş. Ve işte senin merak ettiğin bölüme geldik. Mustafa Kemal ATATÜRK

Anne dur ATATÜRK kim?

Söylemeyi unuttum kızım. Bu olaylardan sonra Mustafa Kemal'e “ATATÜRK “ soyadı veriliyor. ATATÜRK 1919 yılı 27 Aralık'ta Ankara'ya ilk defa ayak basıyor. İşte insanlar bunun için hazırlık yapıyor. Anlatabildim mi?

Evet. Anladım

İşte aramızda böyle bir diyalog geçti ve ben artık 27 Aralık'ta ne olduğunu asla unutmayacağım.

Bu sayfamızda küçük komşularımızın resim, şiir, öykü gibi yapıtlarını sizlerle paylaşıyoruz. Yayınlanmasını istediğiniz bilgileri ve fotoğrafları dernek@cigdemim.org.tr adresine bekliyoruz.

Glütensiz Fit Sufle

2 adet yumurta
1 adet orta boy muz
1 yemek kaşığı Hindistan cevizi yağı
1 yemek kaşığı kakao
3 yemek kaşığı glutensiz un
1 paket (70g) bitter çikolata (daha tatlı isterseniz sütlü çikolata da kullanabilirsiniz.)

Yapılışı

1. Yumurtaların sarısını ve beyazını ayırın, beyazını mikserle yüksek devirde bulut gibi oluncaya dek çırpın (Kabı ters çevirdiğinizde dökülmüyorsa doğru kıvamdasınız.)
2. Hindistan cevizi yağını benmari usulü kaynayan bir tencerenin üzerine koyarak içerisinde çikolatayı eritin.
3. Diğer kalan tüm malzemeleri yumurta sarısının olduğu kapta birleştirerek çırpın.
4. Yumurta sarılarına önce çikolatalı karışımı en son ise bulut kıvamına gelen yumurta beyazlarını ekleyin ve kabarıklığını söndürmeden bir kaşık yardımıyla karıştırın.
5. Karışımı yağlanmış fırın kaplarına bölün ve önceden ısınmış 200 derece fanlı fırında 8 dakika pişirin.

6.

'Anladım ki, İnsanlar; Susanı korkak. Görmezden geleni aptal. Affetmeyi bileni çantada keklik sanıyorlar.. Ama yanılıyorlar.'

Şems

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ EĞİTİM DESTEĞİ/BURS PROJESİ

**SİZLERİN KATKILARIYLA DEVAM EDEN PROJEMİZDE BU DÖNEM
4'Ü LİSE ÖĞRENCİSİ OLMAK ÜZERE 29 ÖĞRENCİYE 9 AY
BOYUNCA 250 LİRA DESTEK VERDİK.**

**PROJE KAPSAMINDA BUGÜNE KADAR 96 FARKLI GENCİMİZE
DESTEK OLDUK.**

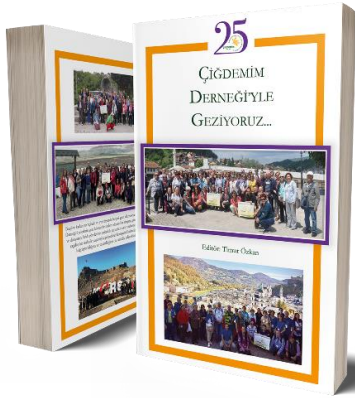
**PROJEYE İSTEĞİNİZ ZAMANDA VE İSTEDİĞİNİZ
MİKTARDA DESTEK OLABİLİRSİNİZ.**

**Bağışlarınızı makbuz karşılığında derneğimize veya
T.İş Bankası Çukurambar Şubesinde bulunan dernek
hesabımıza gönderebilirsiniz.**

4379 – 0001560

TR73 0006 4000 0014 3790 0015 60

**Çiğdem Mah. 1551.Cadde No:14-A Çankaya-Ankara
Tel: 2852047 0530 6609583 www.cigdemim.org.tr**

Derneğimizin düzenlediği gezilere katılan üyelerimizin, bu gezilere ait anı ve izlenimlerini anlattıkları yazılar kitap oldu.

Editörlüğünü gezgin ve gezi yazarı **Timur Özkan**'ın yaptığı kitapta 12 yazarın 37 gezi yazısı yer aldı. Bu vesileyle gezi yazılarını paylaşan üyelerimiz **Aytül Aksungur, Dilek Yüceel, Elvan Akbay, F.Buket Polat, Fatih Fethi Aksoy, Filiz Doğanay, Gönül Öner, M.Demet Yücelgen, Nefise Öke, Timur Özkan, Turhan Demirbaş ve Vecdi Sevig**'e teşekkür ederiz.

Derneğimizin 6. yayını olarak Alter Yayıncılık tarafından yayınlanan kitabımızın kapak tasarımını **Utku Çetin** yaptı.

Çiğdemim Derneği'yle Geziyoruz adıyla yayınlanan kitabımız yurtdışı, yurtiçi ve Ankara gezilerimizden olmak üzere üç bölümden oluşuyor.

Çiğdemim Derneği Y.K. Başkanı **Fatih Fethi Aksoy**'un önsözü ve gezilerimiz düzenleyen **Haşim Ağca**'nın “Çiğdemliler ile Gezi Yapmanın Ayrıcalığı” başlıklı yazısıyla başlayan 240 sayfalık kitapta; yurtdışı gezilerinden 3, yurtiçi gezilerinden 27 ve Ankara gezilerinden derlenen 7 yazı okunabilir.

Bugüne kadar gerçekleştirdiğimiz tüm gezilerin tarihli listeleri ile bu gezilere ait basında çıkan haberlerin yer aldığı kitap; derneğimizin 25 yıllık etkinliklerini özetleyen “Çiğdemim Derneği 25 Yaşında” başlıklı bölümle sona eriyor.

Pandemi nedeniyle bir süredir gezilerimizi gerçekleştiremiyoruz. Bu kitapla önceki gezileri ve anıları komşularımıza hatırlatmak istedik. Kitabı 10 lira bağış karşılığında derneğimizden, kütüphanemizden veya muhtarlığımızdan edinebilirsiniz.

2.EL SATIŞLAR DEVAM EDİYOR

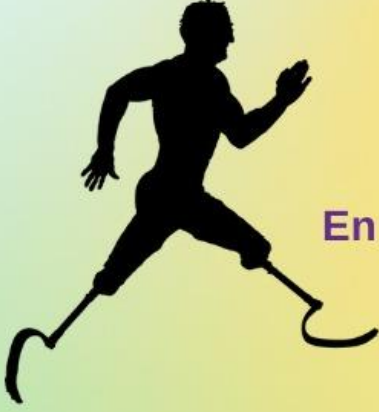

2.El kıyafet ve diğer eşyaların, burs fonumuza bağış karşılığında, satışına devam ediyoruz.
Her gün 12:00-16:00 arasında kültür evimize bekleriz.

Çiğdem Mah. 1551.Cadde No:14-A Çankaya-Ankara
Tel: 2852047 0530 6609583 www.cigdemim.org.tr

25
ÇİĞDEMİM

3 Aralık Dünya Engelliler Günü

Engeller hayatın ritmini
yakalamaya engel olamaz.

En büyük engel sevgisizliktir.

Ben değil, yollar engelli.

Çiğdem Mahallesi, 1551 Cadde, No:14-A Çankaya - Ankara
Tel: +90 312 285 20 47 Mobil: +90 530 660 95 83 www.cigdemim.org.tr

25
ÇİĞDEMİM

5 Aralık Dünya Toprak Günü Kutlu Olsun

Mustafa Kemal Atatürk'ün sözleriyle, 'Dökülen her damla alın terinin karşılığını veren cömert toprak', gıdanın başladığı yer olup, besin zincirinin en önemli halkasıdır.

Toprağımızı bu hızla kirletirsek, gelecek nesillere bırakacak bir miras kalmayacak.

Lütfen tehlikeli atıklar olan pilleri, kızartma yağlarını, elektronik atıkları ve ilaçları çöpe atmayın!

BUGÜN BİR FARKINDALIK YARATIN...

Bazen kendinizi tam olarak ne yapacağınızı bilmediğiniz durumların içerisinde bulmuş olabilirsiniz. Bu ilk defa yiyeceğiniz bir yemekte veya ilk kez girdiğiniz bir ortamda kendini göstermiş olabilir. Nasıl davranacağınızı bilmediğiniz için de bu konu hakkında yardım almak için etrafınızdaki insanlara göz gezdirmiş olabilirsiniz. Bunu yapmış olmanız da aslında çok normal. Çünkü insanlar sadece bilmedikleri durumlarla karşılaştıkları zaman değil, doğrusundan emin oldukları yanlışlarla karşılaştıkları zamanlarda bile kalabalığı izlemeyi tercih edebiliyor.

İnsanlar sosyal varlıklardır ve bu sosyallik onlara birçok konuda avantaj sağlar. Bu, kaynakların paylaşılabilmesi gibi somut bir fayda sağlayabilir, aynı şekilde kalabalık içerisinde bulunmak insanların iyi oluşlarını da etkiler. Sosyal olarak yaşamaya alışmış olan insanlar için, bu sosyalleşme bazen avantaj bazense dezavantaj olabilir. Yazının başındaki örnekte olduğu gibi. Böyle durumlarda insanlar, diğerlerinden onların vermedikleri bir yardımlaşma alırlar ve bilinmedik durum içerisinde böyle kurtulmaya çalışırlar. Yine aynı şekilde, çok ani ve beklenmedik bir durum karşısında da insanlar kalabalığı takip veya taklit etmeye başlarlar. Bir binanın

içerisinde olduğunuzu ve sizin dışınızdaki tüm insanların acil bir şekilde binayı terk etmeye başladığını düşünün. İstemsizce siz de bu kalabalığın içine katılırsınız. Bu olguya sosyal psikolojide 'Uyma' denir. Bahsedilen uyma davranışı sadece bilinmeyen veya acil durumlarda gerçekleşmez. Solomon Asch'in gerçekleştirdiği çalışmalar göstermiştir ki insanların kalabalığa uyması için gereken şeylerden biri de aslında sadece azınlıkta olmaktır. İnsanlardaki uyma davranışını gösteren bu deneyleri kısaca özetleyelim. Davranışlarının gözlemlendiği tek bir katılımcı ve onun dışında birkaç kişi daha bir odaya alınır. Amaç, sadece o tek katılımcının davranışlarını incelemektir. Diğer kişilerse aslında işbirlikçidir fakat incelenen tek katılımcının bundan haberi yoktur. Odaya alınan bu bir grup kişiye farklı boylardaki üç çubuğun hangisinin daha uzun veya kısa olduğu sorulur. İşbirlikçiler ilk başta katılımcı gibi doğru cevaplar verirler. Ancak birkaç sorudan sonra, kalabalık -yani katılımcı dışındaki herkes- bilerek yanlış cevaplar vermeye başlarlar. Hepsi yanlış olan ancak aynı cevapları vermektedir. Bir süre sonra incelenen katılımcının da aynı onlar gibi yanlış cevabı verdiği gözlenir. Oysaki bu çubukların hangisinin daha uzun veya kısa olduğu oldukça barizdir. Doğru cevaptan çok emin olmasına rağmen katılımcı, kalabalığa uyma göstererek yanlış cevabı söylemeye devam eder.

Asch'in yapmış olduğu deneyler bu uyma davranışıyla birlikte toplum içindeki insanın davranışları hakkında oldukça fazla şey ortaya çıkarır. Sadece bu deneyse bize, belki kendimizin fark ettiği belki söylenmesiyle farkına vardığımız bu uyma davranışının daha uç noktaları olduğunu kanıtlar. Sosyal yaşamaya alışmış olan insansa ister bilmediği durumların içerisinde olsun ister emin olduğu doğrularda olsun, bu sosyal paylaşımı her zaman üstünde taşır görünmektedir.

*Swaim, E. (2020, Nisan 3). "The Asch Conformity Experiments": Verywell Mind. <https://www.verywellmind.com/the-asch-conformity-experiments-2794996>

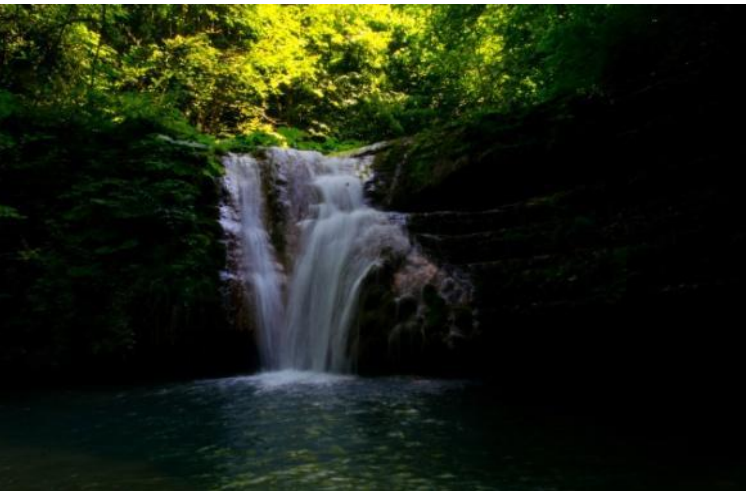
**HEP BİRLİKTE EL ELE, TERTEMİZ BİR
MAHALLE!**

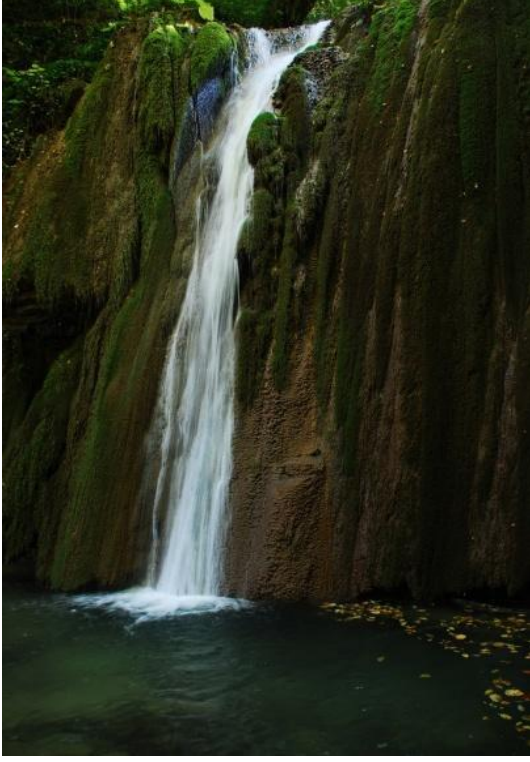
Lütfen yerlere çöp atmayalım.

Tatlıca Şelaleleri, Erfelek Şelaleleri veya Tatlıca takım şelaleleri, Sinop'un Erfelek ilçesine bağlı Tatlıca köyü yakınlarındaki sıra şelalelerdir. Tatlıca, irili ufaklı 28 ayrı şelale barındırmaktadır. Erfelek'e yaklaşık 10, Sinop'a ise 45 km uzaklıktadır.

Uzun yıllar önce gittiğimizde şelale içinden yukarılara kadar yürünüyordu. Şimdi belli bölgelerde şelaleye iniliyor.

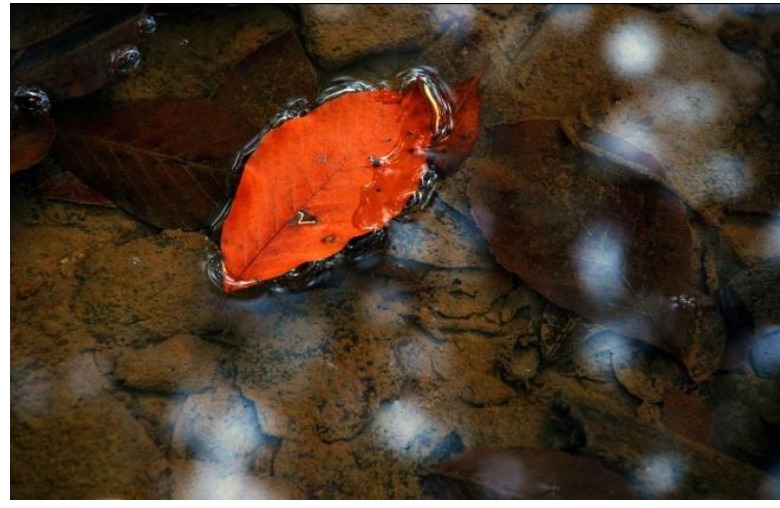
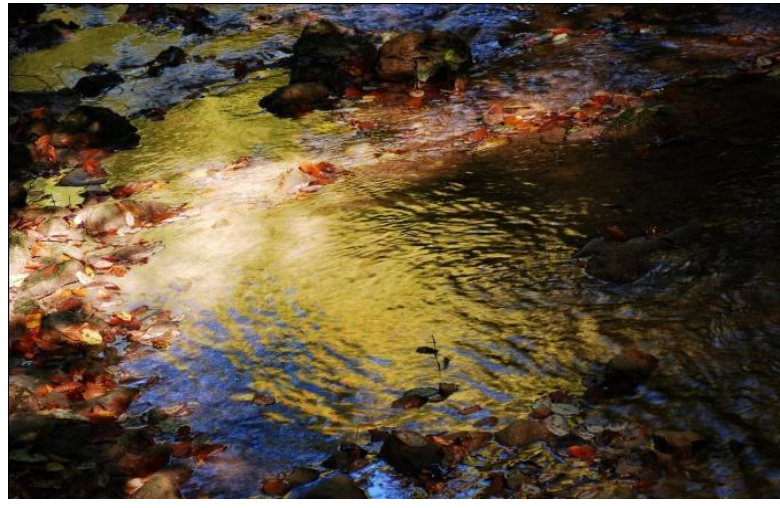

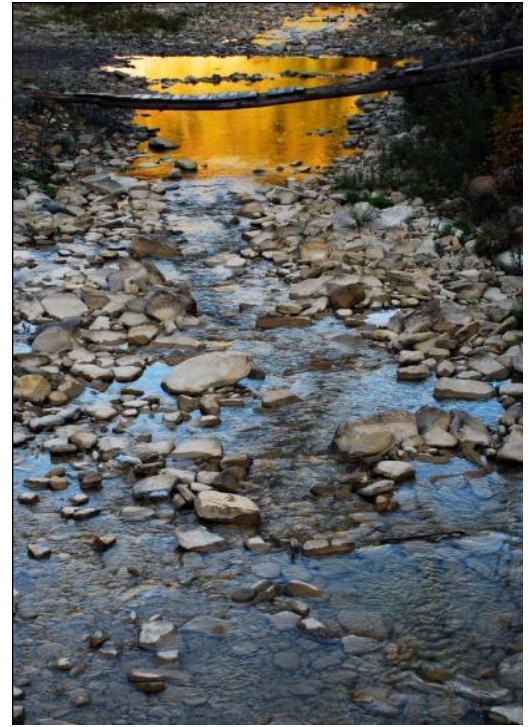
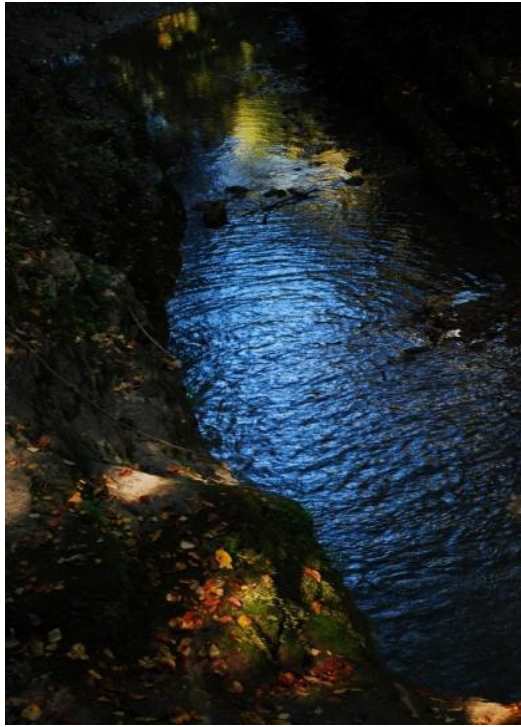
Giriřten itibaren ahşap merdivenler ile yukarı kadar çıkılabililiyor, yağmurlu havalarda daha fazla olmasına karşın çoğunluk yerler ıslak ve kaygan.

Işık koşullarına göre düşük enstantane de çekilen fotoğraflar farklı görüntüler ortaya koyabiliyor.

Her mevsim güzel olan şelale takımı, sonbahar da başka bir güzel oluyor

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ
ÇİĞDEMİM OĞUZ TANSEL SEMT KÜTÜPHANESİ
ÇALIŞMA SAATLERİ
HER GÜN - 11:00 → 17:00

Sözler yalansa, gerçek duygulardır.

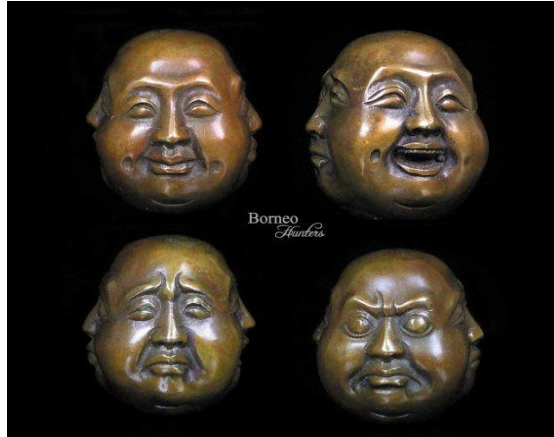

Bir şeye “yalan” diyebilmek için önce o şeyin aslının ne olduğundan emin olmak gerekir. Ne de olsa “gerçek”, kişiden kişiye, andan ana değişir. Aynı ortamlarda bulunan, aynı geçmişi paylaşan, ilk bakışta kişilikleri ve davranışları birbirine benzeyen kişiler, hatta ikizler bile şahit oldukları aynı olaya ya da olguya çok değişik yönlerden bakabilir (Resim 1). Diğer bir deyişle bir kişinin gerçeği illaki diğerinkinden farklıdır. Erişkinlerin, bir gerçeğin başkası için farklı olabileceğini anlayamaması bir açıdan çocukların gerçeklik algısına benzetilebilir. Çocuklar gördükleri rüyaya öylesine inanırlar ki bir başkası da gözünü kapatsa aynı rüyayı görecek sanırlar. Belki de söyledikleri yalanlara

herkesin inanacağını zannedenler içlerinde ilelebet çocuk ruhunu barındıranlardır!

Öte yandan, insan her an asıl kimliği ile davranıyor ve her seferinde aklından geçeni olduğu gibi diline dökabiliyor olsa, karşıtı “yalan”ı tanımlamak ne kadar kolay olurdu. Ne de olsa insan yalan söylemeyi amaçlamasa da dudaklarının arasından daima gerçeğin kendisi ya da tümü çıkmaz. Elbette ki yaşam salt yalanla dolu değildir, üstelik salt doğrular ifade edilmese de gerçek hiç değişmez. Dahası hayatında hiç yalan söylememiş kimse yoktur. Hiç yalan söylememiş olmak ancak Jim Carrey’in başrolünü oynadığı “Yalancı Yalancı” adlı film gibi bir filmin konusu olabilir (Dipnot 1). Dolayısıyla “anlık gerçek”, bazen doğru, bazen yanlış, bazense alenen yalandır; son kertede yalan da hattı zatında bir gerçekliktir.

Esasen Budist felsefe de her insanın birden fazla yüzü olduğunu anlatır (Resim 2 a, b, c). Her iyi insanın bir

kötü yanı, her kötü insanın bir iyi yanı, her insanın mutlaka bir gizli yanı ve her doğruda bir yalan olmasa da her yalandan bir doğruluk payı mutlaka vardır. Aslında hayatın sırrı veya zevki olaylara ve olgulara, yanlış olmasa da en azından farklı açılardan bakabilmekte gizlidir. Benzer şekilde Roma mitolojisinin “başlangıçlar ve sonuçlar kapılarının koruyucusu” çift yüzlü tanrı Janus’dan esinle “Janus-faced” (çift yüzlü) kavramı en basit olaydan en karmaşık bilimsel araştırma konusuna farklı açılardan yaklaşılabilmemesinin önemini ifade eder (Resim 3). Öte yandan önceki deneyimler, o deneyimler sırasında hayaller üretilmesini ve bunların da yeni gerçeklerin yanı başında duygu belleğinde depolamasını sağlar. Böylece canı çektiğinde hayal âleminde dolaşmak, ihtiyaç hâsıl olduğunda da gerçek zamana dönmek mümkündür. Bu durum zihinde sahte ile gerçek arasındaki sınırın aslında ne denli ince ve iç içe geçişli olduğunu gösterir. Sonuçta hayatta zenginlik, engin bakış açısı ve eşsiz duygularla mümkündür elbette; ama ah, bir de yaman yalan yarası olmasa...

Öte yandan gerçeğin herkese göre farklı, binbir yüzü olduğu gibi, yalanın da en az bir o kadar türü, bir o kadar nedeni vardır. Örneğin çağımızın post truth (gerçeklik ötesi) söylemi yeni bir yalan kategorisi olarak türemiştir ve nedeni siyasi alanda kamuoyunu belirlemek adına “gerçek tasarımı” olarak açıklanmaktadır. Ancak hangi çağda ve ortamda olunursa olunsun yalanla doğru, gece ile gündüz gibi

hep birbirine dolaşık olmuştur. Ortalık tam aydınlanmadan ya da kararmadan neyin yalan, neyin doğru olduğu tam anlaşılamaz. Malum, yalancının mumu en geç gecenin ilk karanlığının habercisi yatsıda söner, ortaya çıkması asla gecenin zifiri karanlığına kalmaz, denilir.

Aşk ve Kıskançlık Yalanları

Aşk bir yalandır denilemez ama aşkı meslek edinenlerin dilinde yalandan başka bir şey bitmemesi doğaldır. Üstelik ne yazık ki kıskançlık söz konusu olduğunda yalan, söyleyeni de söyleneni de genellikle mutluluğa kavuşturmaz.

Mozart'ın ünlü operasında kadın düşkünü Don Giovanni'nin yalanlarını, türlü oyunlarla ele geçirdiği kadınlar yakalar ve birbirlerine haber verirler (Dipnot 2). Yalanın en büyük düşmanı karşısında kenetlenmiş dostlardır, tek yararı da bu olsa gerek. Kendine onca güvenen, öylesine becerikli düzenbaz Don Giovanni bile sonunda bu dostluk çemberine yenik düşer ve cehennemi boylar.

Oysa Verdi'nin La Traviata adlı operasında hafif kadın Violetta'nın amacı yücedir (Dipnot 3). O, kötü namı nedeniyle kendisini feda ederek genç sevgilisinin toplumdaki saygınlığını yitirmesini engellemeyi ve böylece onun geleceğini kurtarmayı istemektedir. Bu amaçla genç adama artık onu sevmediğini, başkası ile beraber olduğunu ilân eder. Aşkını inkâr etmek yalan söylemektir. Bu yalan da kendi ölümünün nedeni olur. Amacın yüceliği, yalanı söyleyene kendi ölümünden başka hiçbir şey kazandırmamış, gerçek ancak kıskanç adamın akli başına geldikten sonra ortaya çıkmıştır.

Wagner'in Uçan Hollandalı operasında kıskançlık yine başroledir (Dipnot 4). Genç Senta limana demirleyen garip geminin kaptanı Hollandalıya âşık olur ve onunla evlenme sözü verir. Oysa bilmediği Hollandalının aslında göklerde bir gemiyle dolaşmaya lanetlenmiş bir hayalet olduğudur. Hollandalı ancak kendisine sadık kalacak bir kadınla evlendiğinde yeryüzüne geri dönebilecektir ve o zamana dek sadece her yedi senede bir kendisine eş aramak için karaya çıkabilmektedir. Senta'nın kıskanç nişanlısı ona Hollandalı hakkında türlü yalanlar söyler. Bu sırada yeryüzünde kalma süresi dolan Hollandalı hayalet gemisine binip uçmak zorunda kalır. Bir tek, hem âşık olduğu Hollandalı hem de nişanlısı kendisine doğruyu söylemeyen genç kadın doğruyu söyler ve Hollandalı ile evlenme sözünü tutmak üzere kendisini dalgalara bırakır. Kendilerine göre nedenleri olsa da iki erkek yalan söyleyince, olan sözü doğru kadına olur.

Puccini'nin Tosca adlı operasında polis müdürü Baron Scarpia, şarkıcı Floria Tosca'nın ressam sevgilisi Mario Cavaradossi'yi politik nedenlerden dolayı hapse atıp işkence eder (Dipnot 5). Bir yandan da "bütün kadınlara böyle davranılmalı", diyerek da Tosca'yı taciz eder. Tosca, Scarpia'yı onunla beraber olacağına inandırıp sevgili Mario'sunun serbest bırakılmasını sağlamaya çalışır. Scarpia bu yalana inanır ve tahliye belgesini imzalar ama ondan belgeyi alan Tosca, kendisine sahip olmasını engellemek için onu öldürür. Öte yandan ne yazık ki Scarpia'nın verdiği Mario'nun öldürülmeme sözü de yalandır. Mario askerler tarafından kurşuna dizilir ve ölür. Bu durumda kendisi de yakalanmak üzereyken Tosca'ya intihar etmekten başka çare kalmaz. İki yalanın sonucu biri tamamen masum üç kişiye mezar olur.

Verdi'nin Otello adlı operasında Yaver İago kendisine istediği unvanı vermeyen zenci kral Otello'ya karısı hakkında aslı astarı olmayan yalanlar söyler (Dipnot 6). Otello'yu masum karısı Desdemona'nın bir başkasıyla ilişkisi olduğuna inandırır. Kıskançlıktan aklını kaçıran Otello önce Desdemona'yı öldürür. Sonra da gerçeği anlayıp üzüntüden intihar eder. İago yalan söyleyerek öcünü almıştır almasına ama sonuçta eline geçen iki kanlı ölüm sorumluluğundan başka bir şey olmaz. Oysa öç soğuk yenmesi gereken bir yemektir, yalansa sıcak alevden başka bir şey değildir.

Bizet'nin İnci Avcıları adlı operasında ise Kral Zurga, Leila'ya aşkını bir türlü itiraf edemez, oysa onu Nadir'den ölümüne kıskanmaktadır (Dipnot 7). Açıklanmayan gerçek sonunda bir yalan şekline bürünür, geri dönüp sahibini vurur ve Zurga bu suçluluk hissi ile kendisini Leila ile Nadir'e yardım ederken bulur. Yalanı ile yüzleşen, ya da yüzleşebilen kendisini takdir edeceğine ne yazık ki tek başına kalıp, kendini suçlar. Oysa kendisiyle yüzleşebilmek en büyük erdemdir ve yalan günahını siler.

Toplumsal baskı en az aşk ve kıskançlık kadar insanları yalan söylemek mecburiyetinde bırakan ağır bir nedendir. Hele söz konusu olan evlilik dışı doğmuş bir çocuk ise... Puccini'nin Madame Butterfly adlı operasında Kelebek Hanım lakaplı genç geyşa Cio-Cio-San, Amerikalı bahriye subayı Pinkerton'un kendisine verdiği evlilik sözünün yalan olduğunu anlayınca toplumun gözünde suçlu olduğu için hara-kiri yapar (Dipnot 8). Janacek'in Jenufa adlı operasında ana kahraman Jenufa, nişanlısının kendisiyle evlenmekten vazgeçtiğini anlayınca başkasıyla evlenebilmek için annesinin bebeğini öldürmesine izin vermek zorunda kalır (Dipnot 9).

Dahası, Puccini'nin Sör Angelica adlı operasında genç rahibe Angelica'ya gayri meşru oğlunun öldüğü yalanı söylenir, yaşamak için bir nedeni kalmayan genç kadın kendini öldürür da (Dipnot 10).

Sadece operalarda değil, gerçek yaşamda da, ne yazık ki inanmak en saf ve ulvi davranışken ne çok kadın ve çocuk başkalarını da kendileri gibi sanıp inandıkları yalanlar nedeniyle yaşamını kaybetmiştir!

Politik Yalanlar

Verdi'nin Luisa Miller operasının konusu iyi ve kötü niyetli yalanlardan oluşmaktadır. Eserin başkahramanı Luisa Miller kendisi gibi köy kökenli olduğunu sandığı Rodolfo'ya âşık olmuştur (Dipnot 11). Oysa Rodolfo asilzadedir, yani sınıfsal açıdan dengi değildir. Bu yüzden hem Rodolfo'nun kont babası ve hem de Luisa'ya âşık olan köylüsü Wurm, Luisa ile Rodolfo'yu beraber olmaktan vazgeçirmek için türlü yalanlar söyler, gizli hesaplar yaparlar. İş Luisa ile babasını alenen tehdit edip, onlara şantaj yapmaya kadar götürürler. Üstelik bu zalim ikili daha önce esas kontu öldürerek Rodolfo'nun babasının kont olmasının yolunu açmıştır, yani geçmişleri öylesine karanlıktır. Aslına bakılacak olursa Wurm ve baba kont kadar, Rodolfo da yalancı sayılır, ne de olsa Luisa'ya kendisinin asıl kimliğini açıklamamıştır. Onlardan korkan Luisa şantaja boyun eğip, kendi babasını kurtarmak için yalan beyanda bulunmak zorunda kalır. Onun iyi niyetli yalanının cezası ise Rodolfo'nun hazırladığı zehri içip ölmek olur. Yalan rulet gibidir, herkes söylese de kumarı sadece bir kişi kaybeder. Kazanansa ne yazık ki bazen zalimlerdir.

Yalanlar topluma yönelirse toplumlar da iyi ile kötüyü ayıramaz olur. Verdi'nin Simon Boccanegra adlı operasının başkahramanı Simon Boccanegra, duçe olmadan önce gayri meşru çocuğu da olan bir korsandır (Dipnot 12). Ama kader onu hükümdarlığa getirmiş ve muktedir olmasına rağmen kızı Amelia'yı bulmaktan ümidini kesmiştir. Yıllar yılları, türlü türlü siyasi oyunlar da yalanları ve entrikaları kovalar. Alicenap Boccanegra iyi niyetle ne yaparsa yapsın bir türlü işe yaramaz; doğrular yalanların gücüne ulaşamaz. Onun yerine geçmeye çalışan rakiplerinin her söylediğine inanan halk çalkantılar ve çatışmalar içinde yaşar. Nihayet çeyrek asır sonrasında Boccanegra kızı Amelia'yı bulur. Tam baba-kız mutlu olacaklarken ülkedeki asılsız söylentilerin etkisi altında kalan bir kişi babayı zehirlemeye ve kızını kaçırmaya çalışır. Ne yazık ki zehir tesirini gösterir ve Boccanegra ölür. Onun ardından kargaşalar artarak sürer. Toplumlar yalanlara daha kolay inanır, bireysel beyine göre sosyal beyin kanmaya daha kolayca meyillidir. Siyasi güç elde etmek için söylenen yalanlar ortaya en geç çıkan ve çok sayıda insan yaşamını etkileyen yalanlardır.

Benzer bir toplumsal durum Wagner'in Lohengrin operasında da anlatılmıştır (Dipnot 13). Eserin başkahraman Lohengrin göklerdeki tanrılar tarafından, kavgalı insanları birleştirmek ve masum asil kadın Elsa'yı yanlış bir cinayet suçlamasından korumak için yeryüzüne gönderilmiş bir kurtarıcı, gizemli bir şövalyedir. Ancak görevlerini yerine getirebilmek için kimliğinin saklı kalması gerekmektedir. Özellikle evlenmeleri söz konusu olan Elsa onun ismini veya kökenini asla sormamalıdır. Öte yandan öykünün geçtiği ülkede güç savaşları ve siyasi çatışmalar son hızıyla devam etmekte, yalan ve iftiralar birbirini kovalamaktadır. Komplocular sırlarla dolu kurtarıcı şövalyeye olan inancı zayıflatmak amacıyla türlü yalan dolanla halk arasında şüphe ve korku yaratmaya çalışmaktadır. Elsa'nın en yakın arkadaşı bile bu sırrı kullanarak politik güç elde etmek için ona yalan söyleyip fesatlık yapar, kurtarıcı şövalye Lohengrin hakkında aklını karıştırır. Oysa düğ olmayı reddeden sadece "Koruyucu" olarak bilinmeyi tercih eden alçak gönüllü Lohengrin "Kutsal kâse" şövalyesidir, bu nedenle kimliğinin gizli kalması gerekmektedir. Ancak bu koşulla Elsa ile evlenebilecektir. Sonunda içine kuşku düşürülen Elsa şövalyeye ölümcül soruları sorar, o kimdir, kimlerdendir? Bunun üzerine sihir bozulur. Şövalye Lohengrin artık Elsa'ya veda etmek zorundadır, Elsa kederden ölür. Söz konusu olan bir ülke olduğunda haklı nedenleri olan bir sır bile yalanmış gibi etki gösterip insanların aklını karıştırabilir. Kuşkunun etkisi ölümcül olabilir.

Boccanegra ve Lohengrin'in aksine, Musorgski'nin Boris Godunov adlı operasında hırslı muhteris Boris Godunov yalan söyleyip asıl hakkı olanı öldürterek tahtı ele geçirmiş ve Rusya çarı olmuştur (Dipnot 14). Zamanla gerçekler ortaya çıkmaya başladıkça zorunlu olarak yalanları yalanlarını izler. Öylesine ki bir an önce söylediğini bir an sonra kendisi de karıştırır hale gelir. Yalanları arttıkça yakayı ele verme ve kilise tarafından cezalandırılma korkusu gece rüyalarını kaplar, öldürttüğü gerçek çarın hayaleti gündüz sanrıları olur. Artık öz kızı bile nefretle ondan uzaklaşmıştır. Ne zordur mağrur zorba olmak; en yalnız, en ürkek olan asıl odur. Sonunda öfkeli kalabalıkların ayaklanması ile zorla tahttan indirilir. İndirilir indirilmesine ama yerine geçen de yine bir yalancı ve sahtekârdır. Toplumların yaşamını etkileyen yalan bir yayılmaya başlamaya görsün, virüs gibi, mutasyona uğraya uğraya güçlenir ve o toplumun kalıcı değeri olur.

Masum Yalanlar

Neyse ki az da olsa yalanlar masum ve zararsız olabilir. Ve ilginçtir ki insanlar yüz yüze olmadıkları kişilere daha kolay yalan söylerler. Ne de olsa asıl yalan söyleyemeyen duyguları ifade eden gözlerdir. Poulenc'in

İnsan Sesi adlı operasında Elle adlı genç kadın telefonla konuştuğu sevgilisine ne söylese aslında yalandır (Dipnot 15). İntihar etmekte olduğu bile doğru değildir. Sevgilisi o anda karşısında olmadığı için yalanlar uzar gider. Oysa sadece kıskandığı sevgilisini kıskandırmaya çalışmaktadır ve aslında sevgilisi çoktan onu başkasıyla aldatmıştır. Yalan avına giden, avının yalanıyla avlanır.

Mozart'ın başka bir operası Bütün Kadınlar Böyle Yapar'da, gençliklerinden olsa gerek, iki nişanlı çiftin amacı sadece birbirlerine çocukça şaka yapmaktır (Dipnot 16). Ama bu şakacıktan yalandan ellerine ne geçeceği pek belli değildir. Fiordiligi ve Dorabella kız kardeşler nişanlılarına, nişanlıları Guglielmo ile Ferrando ise onlara kıskandırmak için yalan söyler. Sonuçta kadınlar ve erkeklerden oluşan iki takım birbirine yenik düşer ve yatsıdan az önce gerçekler ortaya çıkar. Elleri geçen, yine başa dönmekten, çiftlerin başları öne eğik şekilde birbirlerine sarılmalarından başka bir şey değildir. Onları izleyenlere ise "bunca yalana değdi mi?" sorusunu sormak düşer. Nitekim çoğu yalan öylesine gereksizdir.

Sullivan'ın Cox ve Box adlı operasında paragöz ev sahibi evini aynı anda, birbirinden habersiz iki kişiye, Bay Cox'a ve Bay Box'a kiralamıştır (Dipnot 17). Kiracıların biri gündüz, diğeri de gece çalıştığı için ev sahibine göre bu basit yalanın bir sakıncası yoktur. Ta ki foyası meydana çıkana kadar... Kendilerine yalan söyleyip aldattığı için iki kiracı onunla kavgaya tutuşurlar. Neyse ki sonunda Cox ile Box birbirlerinin yıllar önce kaybettikleri kardeşleri olduklarını anlar da işler yoluna girer. Ev sahibinin yalanı olmasaydı kardeşler birbirine kavuşamayacaktı diye düşünülebilir. Bu açıdan ev sahibi ne kadar övünse yeridir.

Wolf-Ferrari'nin Susanna'nın Sırrı adlı operasında Susanna kocasından gizli sigara içmekte ve bunu ondan saklamaktadır (Dipnot 18). Susanna'nın kendisini başka bir erkekle aldatmakta olduğunu zanneden kocası ise çok endişelidir. Sonunda sırrın sigara olduğu ortaya çıkar ve karı koca birlikte mutluluk içinde birer sigara tütürürler. Sır bir tür yalan halini aldığı anda, gerçeğin saklandığı kişinin aklına ilk kendi korkularının gelmesi doğaldır. Ne de olsa insan hangi konuda yalan söyleyecekse esas onun kendi başına gelmesinden korkar.

Sonuç

Bütün bu öykülerle insan "dünya ağrısını azıcık yalan mı, yoksa bolca doğru mu dindirir", diye düşünmeden edemiyor. Her ne kadar kendini aldatmak başkası tarafından aldatmaktan daha az yaralayıcı gibi gözükse de, aslında çok daha tehlikelidir. Yine de yeri geldiğinde bir uygun bir maskenin arkasına saklı gerçeğin hiç yararı olmadığını söylemek mümkün müdür? Ya da aynı insanın farklı zamanlarda farklı bakış açısına sahip olması ve insanlar arasındaki farklılıklar yaşamı zenginleştirir denemez mi? Ne de olsa yaşam tüm bu farklı görüntüler arasında kendi doğrusunu, kendi gerçeğini bulma serüvenidir. Bu durumda yalanın yeri ve gereği sadece Buda ve Janus gibi insanın kendi karanlık yüzüne bakarken kendisini gerçeğe uyandıran yardımcısı olmak olabilir.

Ezelden beridir yediden yetmişe var olan yalanın gücü ona inananlar kadardır. Bari sizinki inananı az, zararı kıt, geri dönüp çarpma etkisi olmayanından olsun.

Teşekkür: Dr. Ayşegül Şahin, Mehmet Halis ve Ünüshan Kuloğlu'na önerileri için teşekkür ederim.

Dipnotlar

1. Liar Liar (Yalancı Yalancı). Yönetmen: T. Shadyac; Senarist: P. Guay, S. Mazur, Oyuncular: J. Carrey, M. Tierney, A. Donohoe, 86dk, 1997.
2. Don Giovanni. 2 perde. Beste: WA. Mozart, Libretto: L. da Ponte, 1787.
3. La Traviata. 3 perde. Beste: G. Verdi, Libretto: FM. Piave (A. Dumas'dan esinle), 1853.
4. Der Fliegende Holländer (Uçan Hollandalı). 3 perde. Beste ve Libretto: R. Wagner (H. Heine'den esinle), 1843.
5. Tosca. 3 perde. Beste: G. Puccini, Libretto: L. Illica, G. Giacosa (V. Sardou'dan esinle), 1900.
6. Otello. 4 perde. Beste: G. Verdi, Beste: A. Boito (Shakespeare'den esinle), 1887.
7. Les pêcheurs de Perles (İnci Avcıları). 3 perde. Beste: G. Bizet, Libretto: E. Cormon, M. Carré, 1863.
8. Madame Butterfly. 3 perde. Beste: G. Puccini, L. Illica, G. Giacosa (JL. Long'dan esinle), 1904.
9. Jenufa. 3 perde. Beste ve Libretto: L. Janacek, 1904.
10. Suor Angelica (Sör-Rahibe Angelica). 1 perde. Beste : G. Puccini, Libretto: G. Forzano, 1918
11. Luisa Miller. 3 perde. Beste: G. Verdi, Libretto: S. Cammarano (F. Schiller'den esinle), 1849.
12. Simon Boccanegra. Prolog ve 3 perde. Beste: G. Verdi, Libretto: FM. Piave, A. Boito (AG. Gutierrez'den esinle), 1857.
13. Lohengrin. 3 perde. Beste ve Libretto: R. Wagner, 1850.

14. Boris Godunov. Prolog ve 4 perde. Beste ve Libretto: M. Musorgski (A. Puşkin ve N. Karamzin'den esinle), 1874.
15. La Voix Humaine (İnsan Sesi). 1 perde. Beste: F. Poulenc, Libretto: J. Cocteau, 1959.
16. Così Fan Tutte (Bütün Kadınlar Böyle Yapar). 2 perde. Beste: WA: Mozart, Libretto: L. da Ponte, 1790.
17. Cox ve Box. 1 perde. Beste: A. Sullivan, Libretto: FC. Burnard (JM. Morton'dan esinle), 1866.
18. Il Segreto di Susanna (Susanna'nın Sırrı). 1 perde. Beste: E. Wolf-Ferrari, Libretto: E. Golisciani, 1909.

Kaynaklar

1. Altar CM. (2000). Opera Tarihi Cilt 1, 2. İstanbul: Pan Yayıncılık.
2. Altar CM. (2001). Opera Tarihi Cilt 3, 4. İstanbul: Pan Yayıncılık.
3. Aydın O'Dwyer P. (2015). Opera Kitabı. Ankara: Akılçelen Kitaplar.
4. Eaton Q. (1961). Opera Production Cilt I, Minneapolis: University of Minnesota Press.
5. Eaton Q. (1974). Opera Production Cilt II, Minneapolis: University of Minnesota Press.

Bir insana değer vermek,
özen göstermek, onun kıymetini
bilmek de bir kültürdür. Bunun eğitimi
yok, kitaplarda yazmaz. Yolu insan
olmaktan geçer.

İkinci Dünya Savaşı Yalta Konferansında başlayarak kulaktan kulağa yayılan sözle ilgili farklı anekdotlar anlatılır. Bunlardan iki tanesine yer vereceğiz.

Birincisi, 1935 yılından. Fransa Dışişleri Bakanı Pierre Laval, Sovyetler Birliği lideri Josef Stalin'e, Papa 16'ncı Benedict ile sürekli tartışmaya girmesinin dünya Katoliklerini incittiğini söyleyecek olmuş. "Papa mı?" diye sormuş Stalin, şaka yollu küçümseyerek "Kaç tümen askeri var papanın?"

Bu kıssanın, anektodun bir de Stalin'in tercümanı Valentin Berezhev'un anılarına yansıyan anlatımı var. Buna göre de İkinci Dünya Savaşı'nın sonuna doğru 1944 yılında, Nazilere karşı işbirliği günlerinde İngiliz Başbakanı Winston Churchill, Stalin'e İngiltere'nin Polonya'ya karşı insani sorumlulukları bulunduğunu, bilindiği gibi Katolik Polonya halkının Vatikan'a büyük saygısı olduğunu söyleyecek olmuş. Stalin, Churchill'in sözünü kesip, "Roma'daki papanın kaç tümen askeri var" sorusuyla sayısal güce dayalı politikasından taviz vermeyeceğini göstermiş.

(*) <https://www.google.com/search?q=papanin+kaç+tümeni+var> adresinden alıntıdır.

25
ÇİĞDEMİM
YIL

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ 3 BOYUTLU KAT'I SANATI ATÖLYESİ

Halk Eğitim Usta Öğreticisi
Serpil Kapalı öğreticiliğinde 1 Aralık'dan
itibaren, Çarşamba günleri 11:00-14:00
saatleri arasında Çiğdemim Kültür
Evinde başlayacaktır.

Kayıt için
derneğimizi
arayabilirsiniz.

Kat kelimesi Arapça kesme anlamına gelir. Bu kelimedenden türeyen Kat'ı, bir desenin veya yazı istifinin kağıt veya deri gibi tabakalardan oyulmasıyla icra edilen bir süsleme sanatıdır.

Çiğdem Mah. 1551.Cadde No:14-A Çankaya-Ankara
Tel: 2852047 - 0530 6609583 www.cigdemim.org.tr

En önemli heykeltıraşlarımızdan, Türk Da Vinci'si olarak adlandırılan İlhan Koman, Edirne'de 17 Haziran 1921'de doğar. Bir Edirne gezimde Yahudi mahallesindeki bu müze evi ziyaret etmiştim. İnternet sayfalarından ve oradan aldığım broşürden kısa bilgi aktarmak isterim. Beni en çok Paris'te arkadaşlarıyla çekildiği fotoğraf etkiledi. Pırıl Pırıl insanlarımız kötü politakacıların hışımına her dönem uğramıştır. Koman ailesi ile bu şehirde 1940'lı yıllara kadar yaşar. Dedesi Jön Türkler'in ileri gelenlerindendir ve istibdat yönetimine karşı özgürlükleri

savunmaktadır. Annesi de özgürlüğüne düşkün bir insandır. Cumhuriyet ilan edilmeden önce bile, Edirne'de rahatça dolaşabilmekte ve istediği kıyafet ile dışarı çıkmaktadır. Cumhuriyet ilan edilip de kılık kıyafet kanunu getirildiğinde bu kanunlara ilk önce uyan da o olur.

Babası doktordur. Böyle bir aileden gelmesi dolayısı ile özgür bir çocukluk yaşar. Yazları İstanbul'a dedesini ziyarete gidişlerde, Koman'ın ilgisini çekip hoşlandığı şeylerden biri de Haliç'teki vapurları izlemektir. Daha beş altı yaşlarında gemi maketleri yapmaya başlayan Koman'ın ilk tasarımlarını yapmasında Haliç izlenimlerinin payı büyüktür. Liseye gittiği günlerde bile gemi inşaat mühendisi olmayı tasarlıyordu.

Bir Evliyaya

*İlhan Koman ki tıraşsız heykeltıraş
doğru sakallı...
bombalarla bebekler
olmayan heykeller,
garip maacir
Kuzeyine Kutupların
batacak teknesiyle
Edirne'ye*

Can Yücel

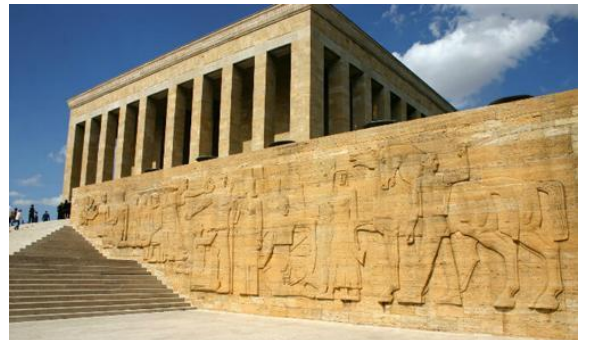
Can Yücel, Sadi Öziş, İlhan Koman, 1950

*Uçmağa
Elinde
Heykel gibi
Taşınırdı
Güneyinden
Battı
Varmak için
Selimiye'ye*

17 yaşındayken tüberküloza yakalanan Koman'ın durumu çok ağırlaşır, ailesi neredeyse umudu keser. Tedavisi için Edirne'den İstanbul'a götürülür. Bu nedenle, askerlik görevinden muaf tutulur. Bu uzun dönemi değerlendirmek için Akademi'ye başvurmaya karar verir. Akademi'nin Heykel Bölümüne geçer.

Heykel bölümünü birincilikle bitiren İlhan Koman, o yılların devlet bursundan yararlanarak 1947'de Paris'e gönderilir. Paris'te başladığı atölyeye ancak iki ay dayanabilir. O, alışılmış klasik eğitimi zaten Akademi'deyken almış, soyut çalışmalarına başlamıştır. Paris'teyken en önemli okul onun için Louvre Müzesi ve Rodin Müzesi'dir. 1951 yılında Paris'teki bursu biten Koman, İstanbul'a dönerek mecburi hizmetle Akademi'de asistanlık görevine başlar.

Türkiye'de yaptığı en önemli yapıtlarının başında Anıtkabir'deki rölyefi bulunmaktadır. Yapılan yarışmayı Koman kazanır ve çıkış merdivenlerinin doğu kanadını düzenleme işi ona verilir. Paris'te eğitim gördüğü süre içinde eski Yunan

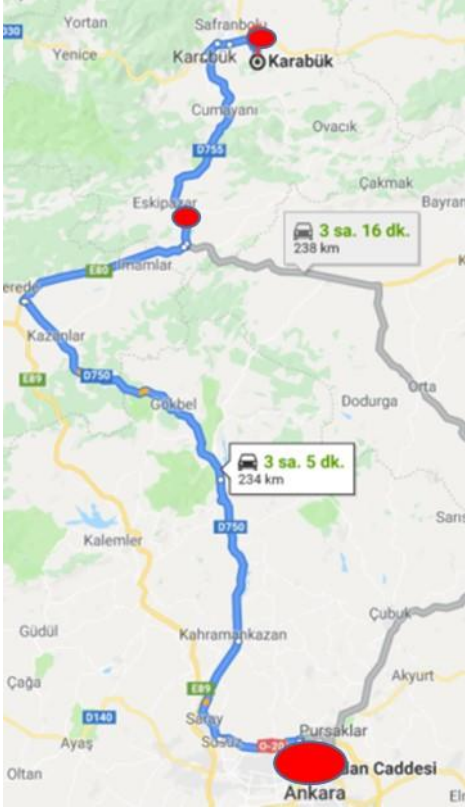
eserlerinden çok Mezopotamya ve Mısır sanatı ilgisini çeker. Koman'ın Anıtkabir için yaptığı rölyefte bu ilginin tesiri açıkça görülmektedir. Rölyef Sakarya Savaşı'nı konu almaktadır. Fakat bize Persopolis'teki Pers Sarayı'nın duvar rölyeflerini ve Mısır taş kabartmalarını hatırlatır.

İlhan Koman 1957 yılında Brüksel'e gider, 1958 yılında ise İsveç'in en sakin yerlerinden birine yerleşir. 7 yıl sonra, Hulda ismini vereceği bir tekne satın alır. Hulda, İsveç'in bir tersanesinde Baltık ticaret gemisi olarak tasarlanır, uzun yıllar Baltık Denizi'nde ticaret gemisi olarak hayatını sürdürür. Sanatçı, Hulda'yı ailesiyle yaşadığı yer ve atölyesine dönüştürür. Yıllar sonra, 2010 yılında İlhan Koman Vakfı tarafından düzenlenen Hulda Festivali kapsamında sanatçının gemisi Hulda, Stockholm'den yola çıkıp İstanbul'a, Koman'ın hem öğretim gördüğü, hem de ders verdiği Akademi'nin rıhtımına getirilir. İlhan Koman 30 Aralık 1986'da 65 yaşındayken İsveç'in başkenti Stockholm'de hayatını kaybeder. Vasiyeti üzerine yakılıp külleri çok sevdiği Baltık Denizi'ne dökülür.

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ ATÖLYE ÇALIŞMALARI PROGRAMI

GÜN	SAAT	ATÖLYE ÇALIŞMASI	YER	ÖĞRETİCİ
PAZARTESİ	15:00-16:30	OYUNLARLA İNGİLİZCE - 5-7 yaş	KÜLTÜR EVİ	DUYGU TORUN TEMEL
	19:00-21:00	BAĞLAMA ESKİ GRUP	KÜLTÜR EVİ	ÇAĞRI ÇINAR
SALI	10:00-16:00	KIRKYAMA (PATCHWORK) ATÖLYESİ	KÜLTÜR EVİ	AYTÜL AKSONGUR
	19:00-21:00	BRIÇ ATÖLYESİ	KÜTÜPHANE	MUSA ERASLAN
ÇARŞAMBA	11:00-14:00	3 BOYUTLU KAT'I SANATI ATÖLYESİ	KÜLTÜR EVİ	SERPİL KAPALI
	15:00-16:30	OYUNLARLA İNGİLİZCE - 8-11 yaş	KÜLTÜR EVİ	DUYGU TORUN TEMEL
	19:00-21:00	RİTİM ATÖLYESİ	KÜLTÜR EVİ	BÜLENT BALCIOĞLU
PERŞEMBE	10:00-16:00	EL SANATLARI ATÖLYESİ 1.GRUP	KÜLTÜR EVİ	NİLGÜN TÜRKER
	19:00-21:00	FOTOĞRAF ATÖLYESİ	KÜLTÜR EVİ	TACETTİN TEYMÜR
	19:00-21:00	BRIÇ ATÖLYESİ	KÜTÜPHANE	MUSA ERASLAN
CUMA	10:00-16:00	EL SANATLARI ATÖLYESİ 2.GRUP	KÜLTÜR EVİ	NİLGÜN TÜRKER
	19:00-21:00	İNGİLİZCE KONUŞMA TOPLULUĞU	KÜTÜPHANE	BERRİN UÇKUN
CUMARTESİ	11:00-12:00	ÇOCUKLAR İÇİN UKULELE	KÜLTÜR EVİ	ECE APAYDIN
	12:30-13:30	SATRAH	KÜLTÜR EVİ	BARIŞCAN BAYRAM
	14:00-17:00	RESİM ATÖLYESİ -BÜYÜKLER	KÜLTÜR EVİ	DİLEK TOKGÖNÜL YASİN YURTOĞLU
PAZAR	11:00-12:30	ÇOCUKLAR RESİM	KÜLTÜR EVİ	BENGİSU SUGÜR
	13:30-14:30	GİTAR ATÖLYESİ 1.GRUP ESKİLER	KÜLTÜR EVİ	BÜLENT ALIÇ
	14:30-15:30	GİTAR ATÖLYESİ 2.GRUP - YENİ BAŞLAYANLAR	KÜLTÜR EVİ	BÜLENT ALIÇ
	15:30-16:30	GİTAR ATÖLYESİ 3.GRUP - YENİ BAŞLAYANLAR	KÜLTÜR EVİ	BÜLENT ALIÇ

Pandemi sürecinden sonraki ilk gezi heyecanı. Sabah saat: 07.00'de derneğimiz önüne ulaştığımda, bendeki duygunun benzerinin diğer katılımcılarda da yaşandığını hissettim. Herkes çok mutlu ve heyecanlı. Eski günlerdeki gibi yollarda olmak, seyahat etmek bir tutku bende. Gerede üzerinden yolumuza devam edip Eskipazar'a doğru gidiyoruz. Eskipazar Karabük'ün bir ilçesidir. Eskipazar'a 3 km uzaklıkta Hadrianapolis antik kenti bulunmaktadır. Adını Roma İmparatoru Hadrian'dan alan ve bir Roma Dönemi kenti olan Hadrianpolis'in kuruluş tarihi, İskender'in ölümü olan M.Ö. 323 den sonraya rastlar. MAKEDONYA İmparatorluğunun parçalanması ile oluşan yeni devletlerden PAFLAGONYA devleti, Eskipazar'ı da içerisine alır. Cumhuriyet ilan edildiğinde Eskipazar'ın bulunduğu yerde iki han birkaç dükkan ve üç ev olduğu perşembe günleri pazar kurulduğu ve pazarının eskiliği nedeniyle ESKİPAZAR adını almıştır.

Hadrianapolis, M.Ö. 68 yıllarınca Romalıların hakimiyetine girmiş daha sonra Romalılar'ı kesin yenilgiye uğratan Selçukluların eline geçmiştir. Harap ve yıkık bir şekilde olduğu için Selçuklular devrinde Viranşehir adını almıştır. Selçukluların Moğollar'a yenilmesinden sonra 1339 yılında CANDAROĞULLARI'nın eline geçen Viranşehir 1398 yılında Yıldırım Beyazıt'ın Candaroğulları Beyliğini Osmanlı devletine katması ile Osmanlı Devleti sınırları içine girmiştir. Hadrianapolis antik kentindeki yüzey araştırmalarında belirlenen iki hamam, iki kilise yapısı, savunma yapısı, kaya mezarları, tiyatro, kemerli ve kubbeli yapı, anıtsal kültik niş, sur, villa, diğer anıtsal binalar ile bazı kült alanları gibi 14 dağınık yapıda 2003'te başlatılan kazı çalışmaları devam ediyor.

Kilisede dört önemli mozaik bulunmuştur. Kadın, erkek, hayvan ve meyve figürlerinin yer aldığı mozaiklerin önemli bir özelliği üzerlerinde Hristiyan inancına göre cennetdeki dört nehir "Phison", "Geon", "Euphrates" (Fırat) ve "Tigris" (Dicle)'in personifikasyonun ve adlarının yer almasıdır. Bu tür bir kompozisyona Anadolu'da henüz rastlanılmamıştır.. Kastamonu Müzesi başkanlığında Karabük Üniversitesi Arkeoloji Bölümü Doç. Dr. Ersin Çelikbaş koordinatörlüğünde sürdürülen 18 yıllık kazı çalışmalarında, antik döneme ait para, kemik toka, unguentarium (gözyaşı şişesi), 2. yüzyıla ait mezarlar, adak levhası, Geç Kalkolitik döneme ait seramik ve sunu çukurları, kandil, tıp aleti (sonda), yüzük ve aynadan oluşan bin 800 yıllık ölü hediyeleri (mezar sunuları) gibi bulgulara rastlanmış. Antik kent kalıntıları arasında yürümek geçmişe götürüyor hepimizi. Anılarımızı ölümsüzleştirdikten sonra hareket edip Karabük üzerinden yolumuza devam edip, İncekaya Köyü, Tokatlı Kanyon üzerinde bulunan Cam Teras'a ulaşıyoruz. Yüksekler insana hem korku veriyor, hem de coşku. Derin kanyonların, vadilerin müthiş manzarasını kuş bakışı seyretmek, doğaya tepeden bakmak her şeye değmez mi ama? Fakat bunun için ille de bir yerlere tırmanmamız gerekmiyor. Seyir terası denen bir şey var sonuçta, Kendinizi manzaranın bir parçası gibi hissedeceksiniz. Ayaklarınız titreyecek, korkutucu gelecek size belki başlangıçta ama alışmanız hiç uzun sürmeyecek. En uca kadar giderek yakalayacağınız harika fotoğraf kareleri paha biçilmez. Seyir terasında izlemeye doyamayacağınız manzarası size eşlik edecek, yeşil alanlar güzelliğiyle sizi büyüleyecek. Yükseklik korkunuz varsa aşağı bakınca korkabilirsiniz fakat iyi ki bu heyecanı yaşamışım diyecek, asla pişman olmayacaksınız! Belli mi olur, yükseklik korkunuzu burada yeneceksiniz belki. Terasın hemen yanında bulunan alanda zipline deneyimi bile yaşayabilirsiniz. Zipline, 300 metre uzunluğuyla ülkemizin en yüksek Zipline parkuru olarak biliniyor.

2013 yılında, yalnızca bir ayda inşa edilen, Safranbolu Cam Teras yüksekliği 85 metre ve şekli yelpaze şeklinde. İncekaya Kanyonu'na paralel, sarp kayalıkların üzerindeki teras, yaklaşık 75 tona kadar ağırlık taşıyabiliyor. Teras'a gelince öyle bir noktada ayaklarınız

altında boylu boyunca uzanan kanyonu bastığınız yerden görüyorsunuz. Gerçekten o terasın nasıl oraya monte edildiğini düşünmeden edemiyorsunuz.

Fotoğraf çektikten sonra yürüyerek, İncekaya Su Kemerine gidiyoruz. Mimari değer taşıyan ve ilk inşaa tarihi tartışmalı olan bu eser, Sadrazam İzzet Mehmet Paşa tarafından yenilenerek kentte kazandırdığı eserlerden biridir. Su kemerinin 1794-1798 tarihlerinde tamirat geçirdiği bilinmektedir. 116 metre uzunluğundaki su kemeri yerden yaklaşık 60 metre yüksekliktedir. Bu büyük kemerin üzerindeki 5 kemerli bölümü tamamen taştan ve Horasan harcı ile yapılmıştır. Suyun akış hızının dengelenmesi için su kemeri üç kıvrımlıdır. Buradan geçen su, Asmazlar Konağı'nın bahçesinde bulunan su terazisinden kentte bulunan çeşmelere dağıtılır. Dağıtılan bu suya halk arasında 'paşa suyu' denilir. Bir sonraki rotamız, Bartın Yolu üzerinde bulunan safran ekim alanı. Fakat ekim alanında yok denecek kadar az Safran bitkisi var. Biz biraz geç kalmışız anlaşılan. 23 Ekim'de "5. Safran Festivali" etkinlikleri kapsamında hasat gerçekleştirilmiş. Gene de sepetlerde toplanmış olan ve tarladaki safranlarla fotoğraflıyoruz güzellikleri. Rehberimiz bu bitki ile ilgili bilgilendirmelerde bulunuyor. Kültür bitkisi olan "mucize bitki" safran, sonbaharda çiçek açan ve doğal yaşamda kendi başına bulunmayan çok yıllık bir bitkidir. Mor renkli bitkinin çiçeklerinde üç tepecik vardır ve şu her derde deva ve dünyanın en pahalısı olarak bilinen safran baharatı da işte bu üç tepeciğin kurutulmasıyla elde edilir. Renklendirici ve tat verici olarak kullanılan bu baharatın elde edilmesi oldukça zahmetlidir. Her bir çiçeğin üzerindeki üç tepecik, sabah daha güneş doğmadan elle tek tek toplanır. Sadece yarım kilo kadar bir miktarda baharat elde etmek için 75 bin çiçeğin 225 bin tepeciği gerekir. Bundan dolayı da 1 gramı en az 15-20 liradır ki bu fiyat yurt dışında 250 dolara kadar da çıkıyor. Safranın tarımı çok zahmetlidir. Sadece 100 gram safran elde etmek için 1 dönümlük alanda ekim yapmak gerekir. İçeriğinde 150'nin üzerinde uçucu yağ ve aroma barındıran safran; gıdadan ilaç sektörüne, parfümeriden kumaş boyamaya kadar birçok alanda kullanılır. Artık çok açtık tabii Mola Restaurant'ta, yöresel menü ile öğle yemeğimizi afiyetle yedikten sonra, Safranbolu'ya 11 km uzaklıktaki Yörük Köyü'ne gidiyoruz. Eski adı Yörükhan, Taraklı Borlu olan köy, Kültür Bakanlığı tarafından 1997 yılında gerçek bir Türk-Türkmen köyü oluşu ve tarihi yapılarının görkemi nedeniyle

koruma altına alınmıştır. Safranbolu'nun küçük bir maketidir. 93 tescilli eser bulunmaktadır. "Yörük" kelimesi Türkmenlerin konar göçer yaşamını en iyi tanımlayan "yörümek" kelimesinden türetilmiş. Anadolu'da ilk Türkleştirilen yerlerden biri olan Yörük Köyü, uzun yıllar işgale de uğramamış. Belki de bu sayede tarihi konakları bugüne kadar ayakta kalmayı başarmış. Bugün en eskisi 450, en yenisi 90 yaşında olan konakları ile Safranbolu mimarisinin en güzel örneklerine ev sahipliği yapıyor. Bu köyde yürüyerek köyü tanımaya çalışıyoruz. Türkmen yerleşim geleneğine uygun olarak köye girişinizde sizi bir mezarlık karşılıyor. Hem bu mezarlık ile köye giriş hem de evlerin ahşap olmasının amacı size faniliğinizi hatırlatmak. Mezarlık ve ahşap evlerden dar bir sokağı geçtikten sonra sizi Çökön Meydanı karşılıyor. Türklerin ilk yerleştiği yer Çökön Meydanı olarak adlandırılmış. Bu meydanda sizi bir büst selamlıyor. Bu büst bir Yörük Köylü olan dünyaca ünlü opera sanatçımız rahmetli Leyla Gencer'e ait. Ayrıca Gülgün Feyman ve her ne kadar çok dillendirmeseler de Cemil İpekçi de buralı. Köyün sokaklarından biri de onun, biri de Leyla Gencer'in adını taşıyor. Köyde birçok konak biraz bakımsız kalmış. Bunun başlıca nedeni, ev sahiplerinin kışın çoğunlukla Safranbolu'da yaşaması ve köyü terketmeleri olarak gösteriliyor. 1850'li yıllarda yapılmış sivil mimari ev örneklerinin bulunduğu sokaklardan geçerek Çamaşırhane'ye gidiyoruz. 12 İmam geleneğinden gelen bir anlayışla yapılan, 300-350 yıllık olduğu tahmin edilen çamaşırhane, köyün ortak malı. Bu yapıda da Bektaşî Kültürü detayları kendini gösteriyor. Su ısıtmak için iki ocak ve dört kazan yeri var. Ortadaki çamaşır yıkama yeri on iki imama ithafen on iki dilimli. Çamaşırhane'de kullanılan su daha sonra toprağa gitsin diye özel eğimler verilmiş. Ayrıca uzun ve kısa kadınlar da düşünülüp ortadaki çamaşır yıkama yerinin bir kısmı yüksek, bir kısmı alçak olarak tasarlanmış. Çamaşırhane en son 1996 yılında restore edilmiş ve bugün sanat galerisi olarak kullanılıyor. Ayrıca köyün sokaklarında gezip güzel detaylar yakalayabilirsiniz. Örneğin evlerde asılı boynuzlar için iki rivayet var: ilki uğursuzluğu defetmek, diğeri ise evde bir avcı olduğunu belirtmek için. Ayrıca kapı tokmaklarını takılı olan ipler de özel mesajlar içeriyor. Eğer ip aşağı doğru sarkıyorsa ev sahibi evde demek oluyor. İp diğer tokmağa sıkıca bağlı ise evde yok demek. Yörük Köyü gerçekten görülmeye değer. Sokaklarında yürümek ayrı bir keyif. Gezdiğimiz bir sonraki yer Kasım Sipahioğlu Konağı. Burası restore edilmiş güzel bakımlı bir konak. Yaklaşık 300 yıllık olan iki katlı konak, Bektaşî Kültürü gereği harem ve selamlık diye 2 bölümden oluşuyor. Haremlik kısmında aile yaşarken, selamlık kısmında misafirler ağırlanıyor. İki bölüme ayrı kapılardan giriliyor. Girişte ayağınıza galoş takıyorsunuz. Konaktaki ahşap dolaplardan, tavandaki işlemelere kadar her yere Bektaşî kültürüne ait üçler, beşler, yediler ve on iki imam inancı nakşedilmiş. Konak işletmecisi bu detayları anlattığında gerçekten çok şaşırsınız. Konağı görüp gezerek isteğe bağlı alışveriş yaptıktan sonra hareket edip, Karabük'ün UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer alan Müzekent Safranbolu'ya gidiyoruz. Safranbolu şehir yerleşimin kesin tarihi bilinmese de bulunan ilk bulgular

Paplagonya'yı işaret eder, Hititlerden Perslere, Romalılardan Selçuklulara kadar geniş bir uygarlığı barındırmaktadır.

Şehrin kuşbakışı en güzel izlenebileceği yerlerden biri olan, Hıdırlıktepe'de aracımızdan iniyoruz. Türklerin Safranbolu'ya ilk geldiklerinde konuşlandıkları ve yağmur dualarının ve hıdrellez kutlamalarının yapıldığı bölge olarak biliniyor. Buradan Safranbolu'nun muhteşem manzarasının keyfine varıyoruz. Safranbolu Hıdırlık Tepesi'nde Orhan Gazi döneminde yaşamış Şehzade Gazi Süleyman Paşa'nın kumandanlarından Hıdır Bey'in türbesi, Kurtuluş Savaşı kahramanlarından Dr. Ali Yaver Ataman'ın anıt mezarı, Köstendil Kaymakamı Hasan Paşa'nın Türbesi ve iki namazgah bulunmaktadır. Hıdırlık Tepesi'den bayağı dar ve dik bir patikadan zorlu bir yürüyüşle ilçenin çarşısına iniyoruz.

İlçenin dokusunu oluşturan 1850'li yıllarda yapılan, BM Unesco tarafından koruma altına alınıp, dünya miras listesinde yer alan sivil mimari ev örnekleri hakkında rehberimizden bilgiler alıp fotoğraf çekiyoruz. Safranbolu'nun en meşhur özelliği evleri. Merkezde Türk kültürünün yaşamasını sağlayan 19 - 20. yüzyıllar arası yapılmış 2000 adet Türk evi bulunmaktadır. Yolları, sokakları ve avluları taş kaplıdır. Bir şehri şehir yapan bence o şehrin çarşılarının olduğu ve insanların sosyalleştiği alanlardır kanımca. Safranbolu sokaklarında gezerken çarşılarında turlar iken bu hazzı fazlası ile alıyorsunuz.

Gördüğümüz önemli yapıtlardan biride Güneş Saati. Sadrazam Köprülü Mehmet Paşa tarafından yaptırılmıştır ve Köprülü Mehmet Paşa Cami'nin avlusundadır. Etrafı demir parmaklıklı muhafaza içindedir ve taş bir kaide üzerine oturtulmuştur. Arapça rakamlarla günün saatini gösterir. Onar dakikalık zaman dilimlerine ayrılmıştır. Mermere çakılı pirinç saçtan bir üçgen üzerinde yansıyan güneş ışığının gölge düşümüyle saati doğru olarak okumak mümkündür. Halkın zaman ve namaz vakitlerini öğrenmesi için yapılmıştır. Cami tümüyle 17.yüzyılın özelliklerini belirgin bir şekilde ortaya koymaktadır. Cami yaklaşık 2,5 yıl süren restorasyon çalışmaları sonrasında 2019 yılında tekrar ibadete açılmıştır. Köprülü Mehmet Paşa Camii ve güneş saati hakkında bilgiler aldıktan sonra, Arasta'da serbest zaman molası veriyoruz. Arasta bizi adeta büyülüyor. Ankara'nın soğuk beton yığını AVM'lerinden sonra, inanılmaz sıcak geliyor hepimize. Kahvemizi içiyoruz ve Safranbolu'ya özgü lokum alışverişimizi yapıp, harika bir geziyi hatıralarımıza ekliyoruz.Nice keyifli gezilere, sağlıklılıkla kalın.

Bukowski'nin dediği gibi:
"Hayatta kimseyi değiştiremezsin
ve kimse için değişmemelisin. Ne sen
başkası için mecburi istikametsin,
ne de başkası senin için.
Yorma kendini, bırak hayatına
eşlik etmek isteyenler seninle
gelsin."

Salgın nedeniyle ara verdiğimiz müze gezilerine kasım ayı itibarıyla yeniden başladık. Okulların yarı dönem

gösterilmekte, alışveriş için küçük bir mağaza ve dinlenmek içinde bir kafe mevcuttur.

Gezimizi çok zevkli bir şekilde tamamladıktan sonra, Altındağ İlçesi, Hamamönü Mahallesinde bulunan ve Akın GÖKYAY tarafından kurulan GÖKYAY Vakfı Satranç müzesine hareket ettik. Türkiye'deki tescilli ilk ve tek satranç müzesi olan bu müze 31 Ocak 2012 tarihinde Guinness Rekorlar Kitabına da girmiştir. Eski Ankara Konağı şeklinde olan müze binası 1008 m2 lik bir alan içerisinde olup, 120 ülkeden 710 adet satranç takımı sergilenmektedir. Çocuklar tarafından en ilgi çekenler Harry Potter, Asteriks ve Şirinler satranç takımları oldu. Ziyaretçilerimiz özellikle de çocuklar müzeyi büyük hayranlıkla dolaştı. Daha sonra hediye satranç takımları, süs ve anı eşyalarının bulunduğu mağazadan alışverişini tamamlayıp, kafede dinlendikten sonra güzel bir müze gezisi gününü tamamladık. Yeni dönem müze gezilerimize devam edip yeni yerler keşfetmeyi sürdüreceğiz.

Komşularımızın her birine güler yüzlü davranabilirsek, toplumun huzuru için de adım atmış oluruz.

TEŞEKKÜRLER

Bildiğiniz gibi, sizlerin desteğiyle, lise ve üniversite öğrencilerine eğitim desteği veriyoruz. Önümüzdeki dönemde bunu devam ettirmek için desteklerinizin devam etmesini bekliyoruz.

2021 yılı Kasım ayı içerisinde burs fonumuza destekte bulunan aşağıdaki komşularımıza teşekkür ediyoruz. Desteklerinizi makbuz karşılığında derneğimize verebileceğiniz gibi

T.İş Bankası Ankara Çukurambar Şubesi 4379 – 0001560

IBAN NO: TR73 0006 4000 0014 3790 0015 60 numaralı hesabımıza da yatırabilirsiniz.

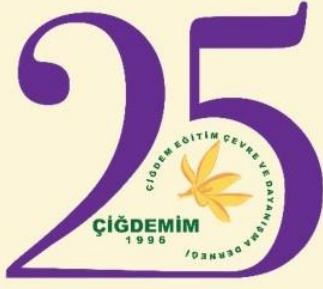
Asuman Eraykutlar	Görkem Türker	Neriman Atalay
Cemal Keskin	Gül Katırcı	Neriman Kürşat
E.Ferhan Sabuncuoğlu	Gülten Çolakoğlu	Nesrin Erbalcı
Ertan Doğmuş	Güten Çokaloğlu	Nurten Yılğor
Fatma Gökmen	Keziban Ateş	Servet Yıldız
Fatma Gül Cansel	Levent Filyos	Şule Kökhan
Feriha Yıldırım	M.İsmet Yakşı	Ülkü Oğuz
Filiz Hodul	Meliha Bilge	Yusuf Konmaz
Gamze Karakul	Muhteşem Yeniaras	Zehra Kıracılı

Ayrıca derneğimize Kasım ayında bağışta bulunan aşağıdaki komşularımıza teşekkür ediyoruz.

Fatma Kökdil Sözen

Selma Yüncü

ARAMIZA HOŞ GELDİNİZ

Kasım ayı içerisinde üyelik başvurusunda bulunan ve Yönetim Kurulumuz tarafından üyeliği onaylanan **Sevim Erdal, Beyhan Öztürk ve Mehmet Ertürk'** aramıza hoşgeldiniz diyor, bu gönüllü desteklerinden dolayı teşekkür ediyoruz.

Henüz üye olmayan komşularımızı da aramızda görmek istiyoruz. Üye formunu doldurup bir fotoğraf vermeniz yeterli. Yıllık üyelik aidatımız 30 TL.dir. (18-25 yaş gençler için 1 TL.)

Üyelik kartlarınızı derneğimizden alabilirsiniz. Üye kartı olmayan üyelerimiz bir fotoğraf bırakırlarsa kartları hazırlanacaktır.

Üyelik aidatlarınızı ve her türlü bağışınızı makbuz karşılığında derneğimize ödeyebilir veya aşağıdaki hesap numarasına gönderebilirsiniz.

T.İş Bankası Ankara Çukurambar Şubesi 4379 – 0001560
IBAN NO: TR73 0006 4000 0014 3790 0015 60

Kasım ayında aidat ödemelerini yapan aşağıdaki üyelerimize teşekkür ediyoruz.

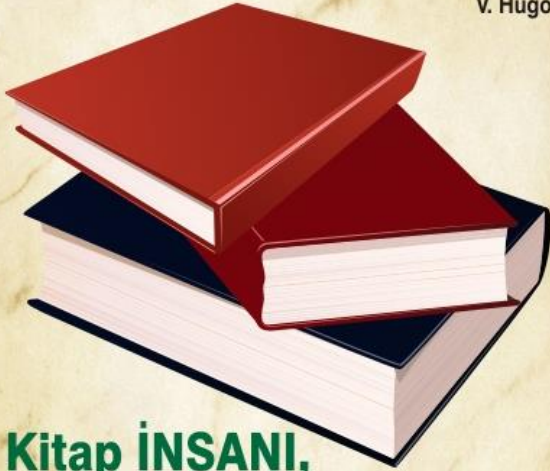
Ali Türkçü	Gül Berna Sönmez	Neriman Atalay
Ataman Özdemir	Hacer Aydınalp	Nurten Uysal
Ayşe Canan Aydemir	Mehmet Ertürk	Seçim Atagün
Berat Gülsün Ergin	Mehmet Sarıöz	Serpil Ateş
Beyhan Öztürk	Melahat Uluşahin	Sevgi Doğan
Emine Tıgıloğlu	M.Sinan Kayalığıl	Sinan Karakurt
Fatma Eroğlu	Mustafa Zafer Erdemli	Süreyya Özdemir
Fatma Kökdil	Müzeyyen Canan Cılasun	Zehra Özen
		Zeynel Alver

ÇİĞDEMİM
EĞİTİM, ÇEVRE ve
DAYANIŞMA DERNEĞİ

SEMT KÜTÜPHANESİ

"Okuma ihtiyacı barut gibidir,
bir kere tutuşunca artık sönmez."
V. Hugo

**Kitap İNSANI,
İnsan DÜNYAYI
Değiştirir...**

GÜNDE,

5 DAKİKA AZ TELEVİZYON İZLESEK,
5 DAKİKA AZ BİLGİSAYAR BAŞINDA OTURSAK,
5 DAKİKA AZ UYUSAK,
15 DAKİKA KİTAP OKUYABİLİRİZ.

ÇİĞDEMİM EĞİTİM, ÇEVRE ve DAYANIŞMA DERNEĞİ
Çiğdem Mh, 1551. Cd. No: 14/A 06530 Çankaya / Ankara
Tel: 0312 285 20 47 - 0530 660 95 83
dernek@cigdemim.org.tr - www.cigdemim.org.tr

GÜNCEL KİTAP LİSTESİNE
www.cigdemim.org.tr ADRESİNDEN ERIŞEBİLİRSİNİZ

2001 yılında 300 kitapla başlayan projemiz 2012 yılı sonunda 18300 kitaba ulaştı. Kütüphanemiz artık mekanına sığmıyor. Daha modern ve büyük bir binaya ihtiyacımız var

2001 yılında 300 kitapla başlayan projemiz 2012 yılı sonunda 18300 kitaba ulaştı. Kütüphanemiz artık mekanına sığmıyor. Daha modern ve büyük bir binaya ihtiyacımız var.

15 gün süreyle evlere, ücretsiz, ödünç kitap verdiğimiz sistemde 2012 yılında yaklaşık 2000 kitap alınıp okunmuş. Hem kitap sayısını hemde okunma sayısını artırmak için çalışıyoruz. Kütüphanemizden faydalanmak için üye olmanıza gerek yok.

NEDEN OKUMALIYIZ VE OKUTMALIYIZ?

- Sağlığımız için; çünkü yaşlılık hastalıklarına yakalanmayız. (Unutkanlık, bilinç kaybı v.b.) Ayrıca ruh sağlığımızın bozulmaması ve bozulan sağlığımızın düzelmesi için okumaya ihtiyacımız var.
- Düşünme kapasitemizi artırmak için okumalıyız. Çünkü bin kelime ile düşünen beyin ile beş bin kelime düşünen beyin ya da elli bin kelime düşünen beyin aynı değildir. Kelime sembol ve kavram sayısı arttıkça beynimizin düşünme, öğrenme, kavrama gücü sürekli artmaktadır.
- Yaratıcılığın ya da keşif gücünün artırılması için okumalıyız. Ancak okuyan beyinler yeni teknolojik icatlar yapabilirler.
- Çocuklarımızın örnek olmak için; çünkü biz okumazsak onlar da okumaz.
- Ülkemizin güçlü olması için; çünkü bilgi toplumları okuyarak bu seviyeye gelmişlerdir.
- Toplumsal barış için okumalıyız; çünkü okudukça siyaset, eğitim, din, ahlak v.b. hem ülkemizde hem dünyada etkin ve yetkin insanlarımızın olması için okumalıyız.
- Demokrasinin yerleşmesi için okumalıyız; çünkü biz okudukça bilinçleniriz. Bu bilinç ile yetişen insanlar demokrasiden asla taviz vermeyeceklerdir.
- Keyif almak için okumalıyız; çünkü kitap okuyarak keyif almayanlar başka keyif alanları ararlar.
- Eğlenmek için okumalıyız; çünkü gerçek eğlence, dinlence kitapların içinde, bundan haberi olmayanlar tabii ki başka eğlenceler ararlar.
- Dilimizi korumak için okumalıyız; çünkü okudukça kendi dilimiz gelişecek, yabancı kelimeler ve argolar yok olacaktır.
- İletişimimizi geliştirmek için.
- Çocuklarımız ile vakit geçirip onları tanımak için okumalıyız.
- Arkadaşlarımız ile vakit geçirip onları tanımak için okumalıyız.
- Hayatı dolu dolu yaşamak için okumalıyız.
- Elimizdekiler ile mutlu olmasını becerebilmek için okumalıyız.
- Ahlak inancımızın hayata geçirilmesi için okumalıyız.
- Çocukları zararlı alışkanlıklardan korumak için; çünkü boş kalan çocuk ve genç olumsuz alışkanlıklar (alkol, sigara, uyuşturucu v.b.) kazanır.
- Erdemli davranışların (çalışmak, yardımseverlik, hoşgörü, dürüstlük v.b.) çoğaltması için okumalıyız.
- Bilinçli tüketici olmak için okumalıyız.
- Kaynakların verimli kullanılabilmesi için okumalıyız.
- Zamanın verimliliği için okumalıyız.
- Hayatı sorgulamak için okumalıyız; çünkü sorgulanmamış bir hayat yaşanmaya değer.

**LÜTFEN MAHALLE İÇERİSİNDE
ARAÇ KULLANIRKEN HIZ
YAPMAYALIM!**

DADAY - KASTAMONU GEZİSİ

11-12 ARALIK 2021 CUMARTESİ-PAZAR

1.GÜN(11 ARALIK 2021 CUMARTESİ):

ANKARA-EFLANİ-DADAY

Sabah saat: 07.30'da Çiğdemim Derneği önünde buluşup hareket ediyoruz. Araç içinde kahvaltılık sandviç ve meyve suyu ikramıyla Gerede, Eskipazar, Karabük, Safranbolu, Eflani üzerinden yolumuza devam edip toplamda 327 Km yol aldıktan sonra öğle saatlerinde Daday'da bulunan İksir Otel'e gidip odalarımıza yerleşiyoruz. Öğle yemeğimizi yöreye özgü bir menü ile afiyetle yedikten sonra isteğe bağlı olarak At binip, ATV sürüyoruz. Yapılan bu etkinlikler sonrası Çiftlik ve Otel yakınlarında belirlediğimiz parkurumuzda 2 saat süreli doğa yürüyüşü yapıyoruz. Bu zaman diliminde dileyen katılımcılarımız, masa tenisi ve bilardo oynayabilir ya da bisiklet

kiralayarak bisiklet sürebilirler. Yapılan etkinlikler sonrası akşam saatlerinde Otel'imize dönüp odalarımızda bir süre dinleniyoruz. Dinlenme sonrası akşam yemeğimizi afiyetle yedikten sonra dileyen katılımcılarımız sauna da günün yorgunluğunu atabilirler. Geceyi Daday'da geçiriyoruz.

2.GÜN(12 ARALIK 2021 PAZAR):

DADAY-KASTAMONU-ÇANKIRI-ANKARA

Erken kalkıp güzel bir kahvaltı yaparak başlıyoruz. Kahvaltı sonrası aracımıza binerek Taşçılar Göleti'ne gidiyoruz. Gölet çevresinde yapacağımız kısa süreli gezinti sonrası aracımıza binerek Ballıdağ'a gidiyoruz. Doğal orman dokusu içinde yapacağımız 1 saat süreli gezinti ve doğa yürüyüşü sonrası Otel'imize dönüyoruz. Çay ikramı sonrası eşyalarımızı toplayarak saat: 13.00'te hareket ediyoruz. Mustafa Kemal ATATÜRK'ün Kastamonu gezisi sırasında Daday'da misafir edildiği evi dışarıdan görüp fotoğraf çektikten sonra yolumuza devam edip Kasaba Köyü'ne gidiyoruz. Candaroğulları döneminde yapılan 600 yıllık Mahmut Bey Camii'sini görüp gezdikten sonra hareket edip kısa süreli yolculuk sonrası Kastamonu'ya gidiyoruz. İzbelli Çiftliği'ne gidip öğle yemeğimizi afiyetle yedikten sonra Kastamonu'ya gelip Kurtuluş Savaşımızın en iyi anlatıldığı görkemli bir anıt olan Şerife Bacı Kurtuluş Savaşı Anıtı'nı görüp gezerek fotoğraf çekiyoruz. Tarihi Roma Köprüsü'nden geçerek Nasurullah Camii'sine gidiyoruz. İsteğe bağlı olarak yöresel ürün alış verişini yaptıktan sonra hareket edip Etnografya ve Arkeoloji Müzelerini görüp geziyoruz. Saat: 17.30'da hareket edip, Ilgaz'da vereceğimiz mola sonrası saat: 22:00 civarında Ankara'ya geliyoruz.

GEZİ ÜCRETİ : 560 TL. Üyelere 550 TL.

GEZİ KAPSAMINDA VERİLECEK HİZMETLER: Katılımcı sayısına göre belirlenmiş tur aracı, özel ulaşım, kahvaltılık sandviç ve meyve suyu, öğle yemeği(2), özel statülü otelde konaklama(1), akşam yemeği(1), kahvaltı(1), TÜRSAB seyahat sigortası, tüm çevre gezileri ve rehberlik hizmetleri gezi ücretine dahil edilmiştir.

GEZİ ÜCRETİNE DAHİL OLMAYAN HİZMETLER: Yemeklerde verilen su ve verilen içecek dışında kalan içecek ücretleri, ATV, bisiklet, At Binme ücreti ve kişisel harcamalar gezi ücretine dahil edilmemiştir.

ÇİĞDEM EĞİTİM, ÇEVRE VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

MİSYON (ÖZ GÖREV)

Mahalleli olma kültürünü yaygınlaştırarak;
mahalle sakinlerinin yaşam kalitesini
yükseltmek ve karar alma süreçlerinde etkili
olmak.

VİZYON (ÜLKÜ)

Mahalleli olma ve dayanışma kültürünün etkin
olduğu, bölgesel ve ulusal karar alma
süreçlerinde etkili olan, yaşam alanlarıyla farklı
özellikteki bireylerin (yaş, cinsiyet, engelli)
mutlu olduğu bir mahalle olmak.

Değerlerimiz

Şeffaf: Dernek, karar ve uygulamaları ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi paylaşır.

Gönüllü: Derneğin tüm çalışmaları gönüllülük esasına dayanır.

Dayanımcı: Dernek, uygulamalarında; çevreye ve toplumsal olaylara duyarlı, yardımsever,
paylaşımçı ve özverili bir yaklaşım sergiler.

Ön yargısız: Dernek tüm uygulamalarında önyargısız davranır. Farklı fikir, görüş ve önerilere
açıktır.

Siyasi partilere karşı tarafsız ve bağımsız: Dernek, farklı siyasi görüşlere saygılıdır, eşit
mesafede durur.

Katılımcı: Dernek, kararlarını katılımcılık anlayışı (ilgili tüm taraflar, kadınlar, çocuklar,
engelliler, yaşlılar vb.) ve uzlaşi ile alır. Misyon, vizyon ve değerleri doğrultusunda toplumsal
karar alma mekanizmalarına katılır. Mahalleyi ilgilendiren her konudaki kapsamlı çalışmayı,
ortak anlayış, işbölümü, yetki ve sorumlulukları belirleyip kabul gördükten sonra yurttaşlık bilinci
ile ele alır.

Öncü: Dernek örnek uygulamaları ile toplumda ve çevresinde öncü bir rol üstlenir.

Öğrenen Bir Organizasyon: Değişim ve gelişime açıktır, bunun için tüm fırsatları değerlendirir.

**Mahalleli olmak demek; Mahalleli olma ruhuyla (dayanışma, birlikte yapma, hareket etme
ve iyi komşuluk), örgütlü yapıyla, tüm karar süreçlerine dahil olmak, mahallesinin yaşam
kalitesini yükseltirken otoritelere ve diğer örgütlenmelere yardımcı olmak.**